БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 112 (6041)
ИЮНИИН 4
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

ҮБҺЭ ХУРЯАЛГАЯА ЭРХИМ БЭЛЭДХЭЛТЭЙГЭЭР УГТАЯ!

XVI областной партийна конференциин шиидхэбэриин ёһоор республикын колхозууд 1950 ондо үбһэнэй ургаса ба валова суглуулгаар дайнай урда тээхи 1940 оной хэмжээнһээ үлүү гараха, тиихэдэ 1951 ондо сабшалангай гектар бүриһөө дунда зэргээр 15 центнерһээ бага бэшэ ургаса хуряаха зорилготой. Энээниие бэелүүлээд байхадаа, колхоз бүхэн үдэжэ байгаа үхэр малаа үбһэ тэжээлээр гүйсэд хангажа, малажалаа бүри ехэ хүсэтэйгөөр хүгжөөхэ дүүрэн аргатай болохо байна. Тиимэдэ сабшалан һайжаруулха хүдэлмэриие хаа хаанагүй үргэнөөр ябуулжа, үбһэнэй үндэр ургаса хуряахын түлөө шанга тэмсэл хэрэгтэй.

Мүнөө сабшалан һайжаруулха хүдэлмэриие үнгэргэхэ эгээл зохистой хаһа байна. Гэбэшье, зарим аймагууд энэ сагые хэрэглэнгүй, сабшалан һайжаруулгын эрхим болзорнуудые миил үнгэргэжэ байха юм. Энэ талаар Ториин, Кударын, Зэдын, Сэлэнгын, Хориин аймагууд илангаяа ехэ гээгдэлтэй. Эдэ аймагуудай партийна, советскэ, хүдөө ажахын органууд республикын колхозуудта сабшалан һайжаруулха хэмжээ-ябуулганууд тухай БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые дүүргэлтэ болгохо тушаа бүхы хэмжээнүүдые абаагүй байһаар.

Үбһэ ногооной үндэр ургаса абалга имагтал сабшалан һайжаруулгаар хизаарлагдахагүй, харин хуряалгада хэрзэргээр бэлэдхэһэнһээ дулдыдаха байна. Энэ хүдэлмэри республика дотор ямараар үнгэргэгдэжэ байнаб гэжэ хараад үзэхэдэ, мүн лэ хангалтагүйгөөр ябуулагдана.

Гол түлэб малажал эрхилдэг Яруунын аймагые абаад үзэе. Эндэ оройдоо 50 гаран сенокосилка, 40-өөд морин тармуур заһабарилагдаһан байна. 17 партсъездын нэрэмжэтэ, «Коминтерн» колхозууд 3000—3000 гаран гектарай үбһэ сабшаха түсэбтэй аад, мүнөө хүрэтэр нэгэшье сенокосилка, нэгэшье, морин тармуур, мүн гаршье зэмсэгүүдые заһабарилаадүй байһаар.

Тэрэшэлэн Бичурын, Сэлэнгын, Мухаршэбэрэй аймагуудай хэдэ хэлэн колхозууд үбһэ хуряалгада бэлэдхэжэ эхилээдүй байха юм. Республика дотор үбһэ хуряалгын машина зэмсэгүүдэй удаанаар заһабарилагдажа байһан шалтагаан юуб гэхэдэ, олонхи колхозуудай кузницанууд һүүлэй үедэ хүдэлмэрилнэгүй, мүн түмэршэ дархашуулай ажалые зүбөөр эмхидхэхэ тушаа хэншье һаналаа табидаггүй байна.

Мүн олонхи аймагуудай колхозууд тарианажалай бригадануудта сабшалангай газарые тушаажа үгөөдүй байһаар. Тэрэнэй эсэстэ зарим нютагуудта сабшалан һайжаруулгые үнгэргэлгэдэ ээзэн бусаар хандаха ябадал үзэгдэнэ.

Энэ жэлдэ республикын колхозуудта нилээд олон шэнэ сенокосилка, морин тармуурнууд үгтэхэ байна. Сельхозснабай складуудта аяар 574 морин тармуур, 296 сенокосилканууд хэбтэдэг. Теэд, эдэ машинануудые колхозуудта худалдалга муугаар эмхидхэгдэнхэй.

Колхозно нитын адуу малда тэжээлэй бата бэхи база байгуулгада МТС-үүдэй үүргэ айхабтар ехэ болоо. Тэдэнэр мүнөө жэлдэ харьяата колхозуудтаа урдынхида орходоо 5 дахин ехэ талмайн үбһэ сабшаха түсэбтэй. Гэбэшье, олонхи МТС-үүд энэ харюусалгатай хүдэлмэридэ муугаар бэлэдхэжэ байна. Хэжэнгын, Чесаныи, Закаменай, Иволгын, Кыренскэ, Сагаан-Усанай МТС-үүд үбһэ хуряалгын машинануудые заһабарилаагүй, мүн сабшалан һайжаруулха даалгабаринуудаашье дүүргээдүй байха юм. Хэды тиимэ байбашье, дурсагдагша МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд дутуунуудаа усадхахын түлөө оролдоногүй. Тиихэдэнь республикын хүдөө ажахын Министерство зарим МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй иимэ харюусалгагүй ябадалые тэсэжэл байдаг.

Үбһэ хуряалгые эхилхэ хүрэтэр оройдоо гушаад хоног үлэбэ. Энэ болзор соо бэлэдхэлэй бүхы хүдэлмэринүүдые эрхим шанартайгаар дүүргэжэ, сабшалан дээрэ эмхитэйгээр гараха гээшэ колхозуудай, тарианажалай бригадануудай, МТС-үүдэй шухалын шухала зорилго мүн.

Колхозууд хуряалгын машинануудые заһабарилхатаяа нэгэн доро, мүн хабарай полевой хүдэлмэринүүдһээ сүлөө гараһан мори унаануудаа амаруулха, хомууд тоногуудаа һэльбэн бэлэдхэхэ, тарианажалай бригадануудта сабшалангай газарые өнэ гэһээр тушаажа үгэхэ ёһотой. Мүн колхоз бүхэн үбһэ хуряалгые үнгэргэхэ түсэбөө һайнаар бодомжолжо, эртэнһээ зохёохо уялгатай.

Үбһэ хуряалгада бэлэдхэлэй түлэг ябажа байһан мүнөө үедэ колхозно кузницануудые, МТС-үүдэй мастерскойнуудые дүүрэн хүсөөрнь ашаглажа, машина зэмсэгүүдэй заһабарилгые имагтал графигай ёһоор эмхидхэхэ шухала.

Нитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхэ ябадал партийна, советскэ, хүдөө ажахын органуудай, колхозууд ба совхозуудай эгээл шухала зорилго мүн. Энээниие нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлхын тулада үбһэ ногооной ургасые эрид дээшэлүүлжэ, малажалдаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулая!

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын наукануудай Бүхэсоюзна Академидэ

Хүдөө ажахые электрификацилгын асуудалнуудта зорюулагдаһан пленум В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын наукануудай Бүхэсоюзна Академидэ майн 31-дэ дүүрэбэ.

Зүблөөндэ хабаадагшад хадаа колхозууд болон совхозуудта электрическэй ашаглаха ябадалда зорюулагдаһан 20 гаран элидхэлнүүд ба мэдээсэлнүүдые сонособо. Һүүлэй жэлнүүдтэ советскэ наука хадаа электрификациин талаар хэдэн ехэ открытинууд, ухаалан зохёолгонууд ба уралан нарижуулга хэбэ. Хүдөө ажахыда туяата энерги үргэнөөр ашаглаха арга боломжо бии болоо. Үндэр частотно тогой туһаламжатайгаар жэмэсүүдые хатаана. Мүн электричествээр ороохо таряа хатаахаһаа гадна, амбарай хорото амитадые аладаг болоо.

Һаалишадай мүрысөөн

КИЕВ. (ТАСС). «Уралглавсахарай» совхозуудай малажалай фермэнүүдтэхи 1300 һаалишад һү ехээр һаахын түлөө мүрысэнэ. Мүрысөөндэ түрүүлэн ябагшад — 37 совхозуудай малшад гурбан жэлэйнгээ түсэбэй хэмжээндэ хүрөөд, бүри нёдондо жэлдэ үнеэн бүриһөө 3000 килограмм һү абаһан байна.

Племенной фермэнүүдэй 13 һаалишад бүхы малаа зунай лагерьна адуулганда гаргажа, һайнаар эдеэлүүлнэ. Тиин тэдэнэр 4 һара 20 хоног соо үнеэн бүриһөө нёдондо жэлэйхиһээ 300 шахуу килограмм үлүү ехэ һү абаһан байха юм. Бэлэдхэлэй пунктнуудта нёдондонойхиһоо 38 мянган центнер үлүү ехэ һүн тушаагдаа.

Эхэнүүдэй амарха санатори

Түрэхэ эхэнэрнүүдтэ зорюулан столицын Сокольническо паркын дунда баригдаһан, ВЦСПС-эй санаториин һаруул һайхан корпусууд ялабхин харагдана. Декретнэ амаралта абаһан хэдэн зуун эхэнэрнүүд профсоюзна организацинуудай путёвкоор тэндэ ошожо амардаг.

Иимэ санаторинууд Ленинград, Ташкент, Ростов-на-Дону, Казань ба бусад олон городуудта бии.

Энэ жэлдэ тус санатори үргэдхэгдэн, мянга үлүүтэй эхэнэрнүүд амарха байна.

Нютаг бүриин һонинууд

✦ «Скороход» гэжэ Ленинградска фабрикада Л. Корабельниковагай жэшээгээр хүдэлмэрилдэг хүнүүд тус бүриин ба бригадна 2 мянга шахуу счедуудые нээбэ. Иигэжэ арбилан нөөгдэһэн материалаар жэлэй эхинһээ хойшо 100 мянга гаран паар гутал оёгдоо.

✦ Рязанска область дотор сабшалан ба бэлшээри шанаржуулха декадник майн 27-до эхилээ. Энээндэ долоо мянган колхознигууд хабаадажа, 150 мянгаад гектар бэлшээриин газарые модо шулууһаань сэбэрлэн, уһалалгын канавуудые татажа, сабшалангай ногоондо нэмэлтэ тэжээл үгэһэн байна.

✦ Һүүлэй 5 жэл соо Эстонидо хоёр мянгаад гэр капитальнаар заһабарилагдаа. 355 квадратна метр хэмжээтэй байранууд шэнээр ба һэльбэн баригдаа. Республикын городуудые болбосон болголгодо 122 миллион үлүүтэй түхэриг хүрэтэр гаргашалагдаһан байна.

✦ Буденнын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин (Ставропольско хизаар) колхозууд Егорльск голой нугада уһалалгын системэ түхеэрэн, 140 гектар таряалангай газар уһалба. Уһалагдадаг участок дээрэнь огурцы, свёкло, капуста ба бусад овощьнууд һуулгагданхай. Арбан гектар газартань түрүүшынхеэ тариғдаһан рис бултайжа эхилбэ. Тэндэхи бусад колхозуудташье уһалагдадаг огородууд бии.

✦ Московско областиин инкубаторно-шубуу үсхэлгын станцинууд ба совхозууд энэ зун ажахын артельнүүдтэ хоёр миллион үлүүтэй тахяагай дальбараануудые үгэхэ байна. Областиин колхозуудтахи эхэ тахяа, галуун, нугаһанай тоонь миллиондо хүргэгдэхөөр хараалагдаа.

✦ Курильска аралнууд дээрэ хартаабха, овощьнууд ба ороохото культурануудые ургуулха туршалгын участогуудтай хүдөө ажахын станцинууд байгуулагдажа байна.

✦ Воронежско областиин колхозуудта, совхозуудта ба районно центрнүүдтэ 180 кинотеатрнууд хүдэлмэрилнэ.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ СЕССИИН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Загаһа баригшадай амжалта

Рыбаксоюзай загаһа баридаг колхозуудай загаһашад ССР Союзай Верховно Соведэй сессиин хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөнэй эршые үдэр ерэхэ тудам шангадхана.

Июнь һарын гарахаһаа урид олонхи колхозууд загаһа бариха хахад жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэбэ.

Сессиин хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөнэй эхилһэнһээ хойшо Байкало-Кударын аймагай «Прибайкалец», «Байкал», Молотовой нэрэмжэтэ колхозууд илангаяа һайн амжалта туйлажа байна. Дурсагдагша колхозууд хабарай загаһа барилгые эгээн түрүүн эхилһэн байна. Мүнөөдэ колхозууд загаһа бариха сезонно түсэбүүдээ 140—150 процент дүүргэбэ. Загаһа баригшад-стахановецуудай тоо майн һүүлшын арбан хоног соо ехээр олошороо.

Үбөлэй үедэ загаһа барилгаар рекордно показательнуудые харуулһан Усть-Баргажанай загаһа барилгын колхозууд мүнөө мүн лэ һайнаар ажаллажа байна. Майн 30-най үдэр эндэхи колхозууд 1000 пүүдһээ дээшэ загаһа барижа гүрэндөө тушаагаа.

Рыбаксоюзай загаһа барилгын колхозууд үнгэрэгшэ таба һарынгаа программые 125 процент дүүргэбэ.

И. Артюнин.

Модошодой мүрысөөн

Модо урадхуулгын эхилһэншьеһаа, Хандагайн леспромхоздо модо бэлэдхэлгэ үргэлжэлһөөр. Леспромхозой кадрова хүдэлмэришэдэй бригаданууд өөһэд хоорондоо мүрысэн ажаллана. Үнгэрэгшэ май һара соо модо шэрэхэ түсэб 125 процент дүүргэгдэбэ.

Май һарын хүдэлмэриин дүнгөөр Хандагайн участогай (начальнигынь нүхэр Бородин) модошод мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлбэ. Тэдэнэр үйлэдбэриин үндэр бүтээсэ туйлаһанайнгаа түлөө леспромхозойнгоо дирекциин, партийна ба профсоюзна организацинуудай дамжуулгын Улаан туг абаа.

Шофернууд нүхэд Машанов, Беликов, Видутов ба бусад стахановскаар ажаллажа, модо шэрэхэ нормонуудаа үдэр бүхэндэ 200 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Мүн тэрэшэлэн леспромхозой модо урадхуулагшад һайнаар хүдэлмэрилнэ. Июниин 1-нэй байдалаар, тэдэнэр 180 мянга гаран кубометр модо уһанда урадхуулжа, түсэбөө 70 процент дүүргээд байна.

Мүнөө модо урадхуулагшад СССР-эй Верховно Соведэй сессиин нээгдэхэ үдэр — июниин 12 болотор эрье дээрэ байһан модонуудаа уһанда урадхуулжа дууһахын түлөө шангаар тэмсэжэ байна.

С. Хандажапов.

Стахановскаар ажаллана

Иволгын аймагай пищекомбинадай хүдэлмэришэд СССР-эй Верховно Соведэй сессиие ажалай амжалтануудаар угтахын түлөө дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаа һэн. Тэдэнэр уялгануудаа бодото дээрэнь амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна.

Үнгэрэгшэ май һарада комбинадай хүдэлмэришэн бүхэн стахановскаар хүдэлмэрилжэ, даалгабаряа хододоо дүүргэжэ байгаа.

Май һара соо комбинадай валова продукци үйлэдбэрилхэ түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ. Тэрэ тоодо кондитерска зүйл үйлэдбэрилгэ—117,7 процент, алкагольгүй унда гаргалга—141,6 процент дүүргэгдэһэн байна.

Стахановецууд Е. Музыкова, М. Зубакина гэгшэдэй бригаданууд хоорондоо мүрысэн хүдэлмэрилнэ. Һүүлшын хэдэн үдэрэй турша дотор нүхэр Зубакинагай бригада үдэрэйнгөө нормые 200 гаран процент хүрэтэр дүүргэжэ, мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана.

Эдэнэр туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амарнагүй. Комбинадай хүдэлмэришэд СССР-эй Верховно Соведэй сессиин нээгдэхэ үдэр хүрэтэр июниин түрүүшын хахадай даалгабариие үлүүлэн дүүргэхэ гэһэн уялга дахинаа абаад, эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна.

Московско областиин хүдөөгэй корреспондентнүүдэй слёт

Майн 31-дэ Союзуудай Байшангай колонно зал соо Московско областиин хүдөөгэй корреспондентнүүдэй областной слёт боложо, тэрээндэ 1600 шахуу хүн хабаадаа.

Президиумдэ—ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба МК-гэй секретарь нүхэр Н. С. Хрущев, ВКП(б)-гэй МК-гэй секретарьнууд нүхэд Алексеев, Морсин, Волков, Московско облсоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Афанасьев, столична газетэнүүдэй түлөөлэгшэд, областиин хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд байба.

Колхозууд, МТС-үүд ба совхозуудай хүдэлмэриие һайжаруулхын түлөө тэмсэлдэ хүдөөгэй корреспондентнүүдэй үүргые дээшэлүүлхэ тухай элидхэлые ВКП(б)-гэй МК-гэй пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр Горчаков хэбэ.

Областиин бүхы городууд ба районууд өөһэдынгөө газетэнүүдтэй юм гэжэ элидхэлшэ мэдээсэбэ. Колхоз, совхоз ба эмхи зургаан бүхэндэ ханын газетэнүүд гаргагдана.

Областной, районно ба ханын хэблэл нилээд ехээр бэхижээ. Тэрэ хадаа хүдөө ажахын асуудалнуудта анхаралаа ехээр табидаг болоо. Колхозууд, МТС-үүд ба совхозуудай ажал тухай тодорхой материалнууд тэрэнэй хуудаһанууд дээрэ үзэгдэнэ. Авторскэ эдэбхитэдтэй, хүдэлмэришэнэй ба хүдөөгэй корреспондентнүүдтэй, колхозно деревниин түрүү хүнүүдтэй бата бүхэ холбоо байгуулһан газетэнүүд өөһэдынгөө зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлнэ.

Энэ элидхэл тушаа 18 хүн үгэ хэлээ.

«Правда» газетын редколлегиин ба бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй үмэнэһөө нүхэр Заславский селькорнуудай слёдто хабаадагшадые амаршалба.

Үдэшын заседаниин эсэстэ ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба МК-гэй секретарь нүхэр Хрущев суглараагшадаар халуунаар угтагдан үгэ хэлэбэ.

Слёдто хабаадагшад нүхэр И. В. Сталиндэ эльгээхэ амаршалгые угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр абаа.

Агитационно хүдэлмэри һайнаар ябуулна

Кабанскын аймагай культурын байшангай агитбригада 6 хүнһөө бүридэнэ. Хабарай тарилгын эхилһэн сагһаа хойшо тус бригада полевой станууд, тракторна бригаданууд дээгүүр агитационно хүдэлмэри һайнаар ябуулна, элдэб зүжэг наада харуулна. Гадна, тус бригадынхид хүдөөгэй болон колхозуудай клубууд ба улаан булангуудта бодото туһаламжа үзүүлнэ.

И. Баженов.

МАНАЙ РЕСПУБЛИКА ДОТОР

Хүүгэдэй сэнгэлгэ

Июниин 1-дэ городой культура ба амаралтын паркда хүүгэдэй уласхоорондын үдэртэй дашарамдуулагдаһан сэнгэлгэ болобо. Эндэ городой һургуулинуудай хэдэн зуун һурагшад сугларба. Сэнгэлгын эхилхэһээ урда танцевальна талмай дээрэ тэдэнэр пионернүүдэй ордоной хүдэлмэрилэгшэ Анна Плужниковагай хүтэлбэри доро элдэб танцануудые харуулаа.

ВЛКСМ-эй городской райкомой секретарь нүхэр Раитин сэнгэлгые нээгээд, городской районой гэгээрэлэй таһагые даагша нүхэр Легчиновада үгэ үгэбэ.

Нүхэр Легчинова хүүгэдэй 1949 — 50 онуудай һуралсалай жэлые амжалтатайгаар дүүргэһэнтэйнь дашарамдуулан амаршалаад, уласхоорондын хүүгэдэй үдэр тухай тобшохоноор хэлэбэ. Үгынгөө түгэсхэлдэ нүхэр Легчинова хүүгэдые зунайнгаа амаралтые ашатай ба туһатайгаар үнгэргэжэ, ерэхэ һуралсалай жэлдэ бүри ехэ амжалтануудые туйлахые хүсэбэ.

Удаань хүүгэд пионерскэ вожатануудай хүтэлбэри доро элдэб янзын нааданuудые, мүн уранһайхан зүйлнүүдые харуулга эмхидхэбэд.

Энэ үдэр садта энеэдэнэй таһаг, хизаар ороноо шэнжэлэлгын музейн таһаг, уншалгын зал хүдэлмэрилбэ. Мүн хүүгэдтэ «Бүхэнтэйхэн морин» гэһэн кинокартина харуулагдаа.

Улан-Удэ станциин паровозно деподо түмэрзамайхидай Бүхэсоюзна һайндэртэ зорюулагдаһан социалистическэ мүрысөөн шэнэ хүсөөр дэлгэрбэ. Депогой инструментальна цехын стахановецууд П. Годунов, А. Алексеенко ба бусад халаан бүридэ 2 нормо дүүргэжэ эхилбэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэд Годунов, Алексеенко гэгшэд ажаллажа байна.

М. Минеевэй фото.

Агитбригадын ажал

Аймагай культурын байшангай (Сэлэнгэ) агитационно-уранһайханай бригада Тамчын, Юрөөгэй, ба Шанаска сомонуудай колхознигуудта хабарай тарилгын үедэ 8 концертнүүдые харуулһан байна. Агитбригадынхид политическэ темэнүүдээр хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөө.

Мүн тэдэнэр агитаторнуудтай хамта ханын газетэ болон «дайшалхы хуудаһа» гаргалсаһан, лозунг, плакадуудые бэшэлсэһэн байна.

В. Бадашкеев.

Тракторна бригадануудта радиостанцинууд

Сүхын МТС «Урожай» гэжэ радиостанцинуудые абаад, тэдэнэйнгээ 8-е тракторна бригаданuудта, нэгыень МТС-эйнгээ конторододо тодхобо. Мүнөө тус МТС 9 колхозуудай полинууд дээрэ хүдэлмэрилжэ байгаа тракторна ба тарианажалай бригадануудтай шууд харилсаатай болоо.

Национальна хүгжэмэй инструментнүүдые хэхэ мастерской

Буркоопинсоюзай системын «Красный путь» гэжэ олзоборилгын артель национальна (бурят) хүгжэмэй инструмент—хуур хэхэ шэнэ мастерской нээбэ. Тус мастерской тиимэ инструментнүүдые олоор үйлэдбэрилэн гаргалгада бэлэдхэжэ эхилээ. Тэрэшэлэн энэ мастерскойдо лимбэ хэгдэхээр хараалагдана.

Түмэрзамайхидай амаралта

Түмэр замай транспортын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, албахаагшад курортнууд ба амаралтын гэрнүүдтэ олоороо ошоно. Зүүн-Сибириин түмэр замай 3-дахи отделениин райпрофсож энэ жэлэй эхинһээ хойшо үнгэрһэн табан һара соо курортнуудта 75 хүниие, амаралтын гэрнүүдтэ 157 хүниие эльгээһэн байна.

Большевистскэ партиин ба советскэ гүрэнэй онсо гайхамшаг эмхидхэлшэ ба зохёон байгуулагша

(Я. М. Свердловэй түрэһэнһөө хойшо 65 жэлэй ойдо)

Яков Михайлович Свердлов болбол большевистскэ партиин ба советскэ гүрэнэй онсо гайхамшаг байгуулагшадай нэгэн, революционно ехэ ажал-ябуулагша, большевигүүдэй хүсэн түгэс ленинско-сталинска когортын алдарта түлөөлэгшэдэй нэгэн мүн.

«...революционно хүдэлөөнэй үнэн шанарнууд мүн ба бодото хүдэлмэрилэгшэд» болоһон, пролетариадай вождьнорой нэгэн гэжэ Я. М. Свердловые нүхэр Сталин тодорхойлһон байха юм. (И. В. Сталин, Зохёолнууд, том 6, нюур 277).

Айхые мэдэхэгүй революционер — большевик Я. М. Свердлов XIX ба XX-дохи зуун жэлнүүдэй хилэ дээрэ российскэ пролетарска хүдэлөөнэй зэргэнүүдтэ жагсан ороһон байгаа. Энэ хадаа хүн түрэлтэнэй түүхэдэхи хубилалтын үе байһан юм, тиихэдэ революционно хүдэлөөнэй центрынь Росси худар урилаад, революционно ехэ хүсэнүүд бүридэжэ эхилһэн ба хэдэхэн жэл үнгэрэмсөөр дэлхэйн капитализмын бүхы системые үндэһөөрнь доһолуулаа һэн.

Россидахи революционно ябуулгануудые российскэ ба уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй гениальна вождьнор В. И. Ленин ба И. В. Сталин толгойлжо байһан юм.

Я. М. Свердлов Ленинэй ба Сталинай үнэн шаби, дүтын ханинь байгаа. Ленин ба Сталинтай хамтадаа Я. М. Свердлов хүдэлмэришэн ангиин марксистскэ партиие, шэнэ түхэлэй партиие байгуулалсаа, буржуазно-помещигүүдэй байгуулалтые добтололгодо российскэ пролетариадые жагсаагаа. Өөрынгөө бүхы баатарлиг хүсые, бата хатуу большевик ленинец-сталинецын эршэ зоригые, большевистскэ эмхидхэлшэ байһан өөрынгөө хүсэтэ оюун бэлигые барандань Я. М. Свердлов хүдэлмэришэн ангиин хэрэгтэ зорюулһан байха юм.

Яков Михайлович Свердлов 1885 оной майн 22-то (хуушан стилеэр) Нижний-Новгородто, ремесленник-граверай бүлэ дотор түрэһэн юм.

Бүри багахан, 15 наһатай байхадаа Яков Свердлов нижегородско ба сормовско хүдэлмэришэдэй дунда ябуулагдадаг революционно нюуса хүдэлмэридэ хабаададаг байгаа.

1903 ондо, РСДРП-дэ хахаралга болоһоной һүүлээр, Свердлов ленинскэ хараа бодолнуудые эрид шууд хамгаалан, оппортунистнууд-меньшевигүүдтэ эсэргүү хатуу шангаар тэмсэһэн юм.

1905 оной бусалма үдэрнүүдтэ Яков Михайлович Казаньда, Нижний-Новгородто, Сормовто, Самарада, Саратовта эмхидхэлэй ба агитационно угаа ехэ хүдэлмэри ябуулаа. Тэрэ үедэ эрхим эмхидхэлшэ ба дүлэтэ оратор — арадай трибун Свердловэй гайхамшагта оюун бэлигынь бүрин бадарһан байгаа. 1905 оной намар, партиин даалгабаряар Яков Михайлович Свердлов Уральска партийна организацие ударидаһан байна. Тэндэ байхадаа хүдэлмэришэн зоной дунда сохөөр дурлагдадаг ба хүндэлэгдэдэг болоһон юм. Нюусаар ябуулга хэхэдээ тон бэрхэ байһан ушарһаа Яков Михайлович болбол хаанай шпионуудай мүрдэлгэһөө шадамараар зайсан. Уралай хүдэлмэришэдэй ехэ центрнүүдтэ ябадаг, Екатеринбургска хүдэлмэришэдэй депутадуудай Соведые хүтэлбэрилдэг байгаа, Уральска большевистскэ бэхи организаци байгуулаа, партийна техникэ һайжаруулаа, хаанта засагта эсэргүү эрид шанга байлдаануудта олониитэ хүдэлмэришэдые бэлэдхээ һэн.

1906 оной зун Пермь городто байхадаа провокатораар хоблогдон, хаанай жандармнуудта баригдаад, 3 жэлдэ түрмэдэ һууһанай һүүлээр, Нарымска хизаар сүлэгдэһэн байгаа. Тэрээнһээ хойшо Яков Михайлович хэлэн олон жэлдэ таһалгаряагүй арестнуудта ороһон, түрмэнүүдтэ хаагдаһан ба сүлөөнүүдтэ ябаһан байха юм. Тиигэбэшье, эрэлхэг революционер, бата хатуу большевик Свердлов хадаа профессионал-революционерэй хатуу ажабайдал ба ажал-ябуулгатай холбоотой бүхы бэрхэшээлнүүдые эрэлхэгээр дабадаг байба.

Я. М. Свердлов олониитын зохёон байгуулхы хүсэндэ гүн ехээр этигэдэг байһан юм. Энэнь ленинско-сталинска хатуужалтай партийна

ажал-ябуулагша Свердловэй онсо шанар мүн байгаа. Тон хүндэ хүшэр условидо, аяар холын сибирскэ сүлэлгэдэ байхадаашье, Я. М. Свердлов хэрэгтэй хүнүүдээ оложо, нүхэд-сүлэлгынхидтэй, нютагай хүн зонтой холбоо барисаа хэдэг, тэдэнние революционно тэмсэлдэ эмхидхэн жагсаадаг байгаа.

Я. М. Свердлов аяар холын Нарымска хизаартахи Максимкин Яр гэжэ тосхондо байхадаа 6 һарын турша соо 5 дахин зугадаһан юм. Тоогоороо 6-дахи зугадалгань лэ бүтэмжэтэй байжа, Яков Михайлович 1912 ондо Петербург ошоо һэн. И. В. Сталинай хүтэлбэреэр, нүхэр В. М. Молотовтой хамтадаа нүхэр Свердлов большевистскэ «Правдые» хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадаа. Яков Михайлович Пражска партийна конференци дээрэ заочноор, большевистскэ партиин ЦК-гэй гэшүүн болон һунгагдаһан юм.

1913 ондо Петербургда И. В. Сталин ба Я. М. Свердлов нэгэн доро шахуу арестовалагдаад, алас хойто Туруханска хизаар сүлэгдэһэн байгаа. Эдэниие февральска революци лэ сүлөөлөө бэлэй.

Свердлов Уралда ойрзуура байһанай һүүлээр, 1917 оной апрельдэ, большевигүүдэй Бүхэроссийска 7-дохи (апрельскэ) конференцидэ уральска партийна организациһаа делегат болон Петроград ошоо һэн. Тэндэ нүхэр Свердлов партиин Центральна Комитедэй гэшүүн болон һунгагдаад, һүүлээрнь партиин ЦК-гэй секретарь болоһон юм. Я. М. Свердлов нүхэр Сталинтай хамтадаа партиин VI съездэ бэлэдхэл ба тэрэнэй хүдэлмэриие хүтэлбэрилһэн байна, тус съездынь зэбсэгтэ восстани хэлгэдэ партиие зорюулһан юм. ЦК-гэй шиидхэбэриин ёһоор, Свердлов октябрьска зэбсэгтэ восстаниие хүтэлбэрилэлсэхын тула, нүхэр Сталин түрүүтэй партийна центрын составта оруулагдаа бэлэй.

Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин илаһанай һүүлээр Я. М. Свердловэй эмхидхэхы оюун бэлигынь имагта ехэ хүсэтэйгөөр бадараа һэн.

1917 оной ноябриин 21-дэ Яков Михайлович Свердлов Бүхэроссийска Центральна Гүйсэдхэхэ Комитедэй түрүүлэгшэ бэлгогдон һунгагдаа һэн. Тэрэ үедэ Ленин, Сталинаар хүтэлбэрилэгдэгшэ партибол социалистическэ революциин гол шухала зорилгонуудай нэгые шиидхэхэ — пролетарска шэнэ засагые, пролетариадай диктатурые бэхижүүлхэ хүдэлмэри ябуулжа байгаа.

Энэ түүхэтэ зорилго шиидхэхэ тон ехэ хүдэлмэри Яков Михайлович Свердловтэ тудаһан юм. Тэрэнэй бурьялма эдэбхи хэшээл, асари ехэ шадабари, жэшээлэшэгүй шэн зориг, хүнүүдые гайхамшаг һайнаар мэдэлгэ, эмхидхэхы оюун бэлиг хадаа советскэ засагай онсо гайхамшаг эмхидхэлшэ, ажалша олониитын эмхидхэлшэ гэһэн алдар соло Яков Михайловичта хангаһан юм.

Я. М. Свердлов тухай нүхэр Сталин иигэжэ бэшээ һэн: «Бүхы бэеэрээ, өөрынгөө шэнжэ шанараар, дүй дүршэлөөр, революционно хүмүүжүүлээр, мэдэрэмжээр эмхидхэлшэ, бусалма бүхы ажал-ябуулгаараа эмхидхэлшэ—Я. М. Свердловэй түхэл шарайнь имэл байна» (И. В. Сталин, Зохёолнууд, том 6, нюур 277).

Я. М. Свердлов ВЦИК-гэй түрүүлэгшын тушаалда байхадаа, шэнэ советскэ гүрэнэй аппарат байгуулха, гүрэнэй ажал-ябуулгада үргэн арад зоной дундаһаа шэнэ хүнүүдые өлсүүлхын тула туйлай ехэ хүдэлмэри хэһэн юм.

Ленин ба Сталинтай хамтадаа нүхэр Свердлов советскэ түрүүшын конституци — Российскэ Советскэ Федеративна Социалистическэ Республикын конституци бэлэдхэхэ ехэ хүдэлмэри хэһэн юм, тус конституци 1918 оной июльдэ Соведүүдэй Бүхэроссийска V съездээр баталан абтаа бэлэй.

Я. М. Свердлов РКП(б)-гэй ЦК-гэй секретарь байхадаа, Ленин ба Сталинтай хамтадаа, нютагуудтахи партийна организацинуудые бэхижүүлхын, партийна кадрнуудые шэлэн абаха, дэбжүүлхэ ба үргүүлхын тула ехэ хүдэлмэри ябуулаа.

Ленин —Сталинай партиин үнэн хүбүүн, Яков Михайлович болбол партиин ба арадай дайсадта эбсэшэгүй эсэргүү байжа, капитулянтнууд Каменев ба Зиновьевто, меньшевигүүдтэ ба эсернүүдтэ, троцкистнуудта ба бухаринецуудта эсэргүү хайрагамгүй тэмсэл ябуулан, партиин нэгэдэлые, тэрэнэй зэргэнүүдтэхи булад журамые эрид шууд хамгаалаа. Зэбсэгтэ интервенциин үедэ, нүхэр Свердлов республикын зэбсэгтэ хүсэнүүдые байгуулгадань, ороной оборонные бэхижүүлгэдэнь Ленин ба Сталинда туһалаа.

Яков Михайлович Свердлов шэнэ, советскэ Россие байгуулгада бүхы хүсэ шадалаа бүрин зорюулһан байна. Я. М. Свердлов 1919 оной мартын 16-да наһа бараа һэн.

Ленин — Сталинай хэрэгтэ, коммунизмын хэрэгтэ өөрыгөө сүм үгэһэн, дүлэтэ революционер-большевигэй богонихон аад тодо тунгалаг ажаябадалынь большевистскэ партийна шанарай, социалистическэ Эсэгэ орондоо хизааргүй үнэн байлгын эрхим жэшээ болохо байна.

Профессор Б. Волин.

ЭБ НАЙРАМДАЛ БА ҮХИБҮҮДЭЙ ЗОЛ ЖАРГАЛ ХАМГААЛХЫН ТҮЛӨӨ

Москва городой эхэнэрнүүдэй, гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй ба пионерскэ хүдэлмэрилэгшэдэй эдэбхитэдэй суглаан июниин 1-дэ Союзуудай Байшангай колонно зал соо болобо.

Нүхэр И. В. Сталин түрүүтэй ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюро Хүндэтэ президиумдэ нэрьемэ удаан замхашагүй альгаташалган доро һунгагдаба.

Советскэ эхэнэрнүүдэй Антифашистска комитедэй түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Н. М. Парфенова хүүгэдые хамгаалха уласхоорондын үдэр тухай элидхэл хэбэ.

Эдэбхитэдэй суглаан хадаа шэнэ дайн үүдхэгшэдтэ эсэргүү, үхибүүдэй ажабайдал ба зол жаргалай түлөө эрэлхэг зоригтойгоор тэмсэжэ байгаа эб найрамдалай тала баригшадта ахадуугэй баяр баясхалан хүргэбэ.

Суглаанда хабаадагшад нүхэр И. В. Сталинда амаршалгые угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр абаа.

МУХАРШЭБЭРЭЙ АЙМАГТА

ШЭНЭ БАРИЛГАНУУД

Сагаан-Шулуутайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз клубай шэнэ байшан барижа дүүргэбэ. Энэнь харалгын залтай, уншалгын ба библиотекын таһалгатай, ехэхэн фойетэй.

Мүнөө колхозой модошо дархашуул клубай доторой түхеэралгэнүүдые хэжэ дүүргүүтэй байна. Мүн эндэ бани баригдажа эхилээ.

УНШАЛГЫН БАЙШАН ТАРИЛГЫН ҮЕДЭ

Шаралдайн уншалгын байшан (даагшань Шадрин) хабарай тарилгын үедэ полевой станууды һайнаар хангана. Тус байшангай эмхидхэһэн нүүдэл библиотечкэнүүд Ворошиловай ба Кагановичын нэрэмжэтэ колхозуудай полевой стан бүхэндэ бии.

Уншалгын байшангай эдэбхитэд колхозуудай полевой стан бүридэ зүбөөр хубаарилагдан табигдаһан байна. Тэдэнэр колхознигуудай сүлөөтэй сагта ном, газетэ, журнал уншалга эмхидхэдэг, элдэб темэнүүдээр хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг юм. Тэрэшэлэн ханын газетэ, «дайшалхы хуудаһа» гаргалсадаг.

МАЛАЙ ФЕРМЫЕ МЕХАНИЗАЦИЛГА

«Красный Заган» колхоз электрическэ аргаар үнеэ һааха ба хониной нооһо хайшалха аппарадуудые, мүн малай тэжээл бэлдэхэ кухниин хэрэгсэлнүүдые абаба. Мүнөө тэдэнээ малай фермэнүүд дээгүүр тодхожо байна. Иигэжэ малшадай гараар хэгдэдэг хүшэр хүндэ хүдэлмэринүүд механизацилагдахань.

ҮНДЭР НАҺАТЫН ОРОЛДОЛГО

«Улаан-Туяа» колхозой гэшүүн нүхэр Евдоким Гусляков 70 наһа хүрэнхэй. Гэбэшье, энэ үбгэн хабарай тарилгын халуун хүдэлмэриин үедэ, колхоздоо али болохоор туһалха гэжэ оролдоно. Мүнөө нүхэр Гусляков тракторна бригадые түлеэ залһаар нэгэшье дутаангүй хангана.

Партийно-комсомольско группын хүдэлмэри

Заиграйн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо нүхэр Базаровай хүтэлбэрилдэг тракторна бригада ажаллажа байна.

— Базаровай бригадада тракторнууд хэзээдэшье һаатадаггүй юм, —гэжэ Курбын МТС-эй механик нүхэр Спиридонов хэлэнэ. Үнэхөөрөөшье, энэ бригадада тарилгын эхилһэнһээ хойшо тракторнуудай һаатална гараагүй.

Энэ бригадын хүдэлмэришэдэй дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэһэн дээрэһээ ажалынь тэндэ амжалтатайгаар ябана.

Бригадын учетчица Ц. Зундуева гэгшэ полевой стан дээрэ ханын газетэ болон «дайшалхы хуудаһануудые» гаргадаг, трактористнуудай дунда газетэ, номуудые уншадаг байна.

Бригадир нүхэр Базаров болбол бригадада эмхидхэгдэһэн партийно-комсомольско группые толгойлно, комсомолецуудые политическэ талаарнь хүмүүжүүлхэ агитационно хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулна. Тэрэ хадаа трактористнуудай дунда хөөрэлдөө ба элидхэлнүүдые үнгэргэдэг.

Тэдэнэр сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэнэ, «Колхоздомнай байдалынь хүхюу сэнгэлиг болонхой» гэжэ колхознигууд хэлсэдэг. Бригадынхид полевой стан дээрээ хамтын байра, бани ба горючиин склад байгуулаа. Мүн полевой стан дээрэ столово ба улаан булан баригданхай. Улаан булан соонь «Родина» гэжэ радиоприемник табигданхай. Эндэ үдэшэндөө колхознигууд сугларжа, гадаадын байдал тухай мэдээсэлнүүдые ба орон доторхи һонинуудые шагнадаг, даам, шатар табидаг ба домино наададаг байна. Улаан булангые уралан эмхидхэлгэдэ комсомолецууд К. Доржиев, В. Пахомов Ц. Зундуева гэгшэд эдэбхитэйгээр хабаадаа.

Колхознигуудай дунда ябуулагдадаг агитационно-политическэ хүдэлмэри болбол тэдэнэй ажалай жаяг заршамые эмхидханэ, — гэжэ нүхэр Базаров хэлэдэг. Тус тракторна бригада һүүлшын хэдэн жэлнүүдтэ республикын түрүү бригаданууудай нэгэниинь боложо, ВЛКСМ-эй Обкомой грамотаар эрхим ажалайнгаа түлөө 3 дахин шагнагдаа. Мүнөө жэлдэ бүхы талмай дээрэһээ гектар бүриһөө 15 — 15 центнер шэниисэ хуряаха гэһэн уялганүүдые тус бригадынхид абаба.

Агротехникын заабариие трактористнууд нариһаар бэелүүлдэг. Энэ бригада газарые ёһото гүнзэгыгөөр хахалдаг ба хоёр-гурба дахин культивацилдаг байна. Гадна, энэ бригадынхид горючиия алмахын түлөө тэмсэнэд. Тарилгын үе соо тракторист нүхэр Пахомов 126 килограмм горючи, тус бригада бүхыдөө 3 мянган түхэриг алмаһан байна. Нүхэд Мильгунов ба Хайбзанов гэгшэд майн һүүлшынгээ хэдэн халаанууд соо 91—91 га газар хахалһан байнад. Тракторнуудай жэжэ заһабарилгые полевой стан дээрээ, трактористнууд өөһэдөө, мастерскойн туһаламжагүйгөөр хэдэг байха юм. Иигэжэ нүхэр Базаровай бригада түрүү зэргэдэ гараһан байна.

А. Костеев.

Программна материалаа һайнаар шудалба

Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой булад шудхалгын цехын ахалагша нормировщик Петр Степанович Петров 1949 ондо анха түрүүшынхеэ «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые» шудалдаг кружогой хүтэлбэрилэгшээр томилогдоһон юм. Тус кружогтонь 11 коммунистнууд һуралсаба. Нүхэр Петров заняти бүхэндөө һайнаар бэлдэдэг. Тиимэһээ, тэрэ хадаа занятияа шагнагшадта ойлгосотой ба һонирхолтойгоор үнгэргэнэ. Тэдэнэр, үшөө май һарын эхеэр, программна материалаа шудалжа дүүргэө һэн. Тэрэнэй һүүлдэ материалаа дабтажа, хэдэн занятинуудые үнгэргөө. Тэдэнэр һуралсалай дүнгэй занятинуудта ехэхэн бэлэдхэлтэйгээр ерээ. Дүнгэй занятинууд кружогой шагнагшадай программна материалаа һайнаар шудалһаниие гэршэлбэ.

Коммунистнуудай жэлэй турша соо һураһаниинь миин үнгэрөөгүй, тэдэнэр ниитэ-политическэ ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадана, үйлэдбэри дээрээ авангардна үүргэ дүүргэнэ. СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтануудай үедэ кружогой шагнагшад барандаа һунгуулиин участогуудаар агитационно-ниитын хүдэлмэри ябуулдаг байгаа. Нүхэд Зимин, Молодчиков ба Гутров гэгшэд мүнөөшье тэдэ участогуудтахи айлнуудта ошожо агитационно-ниитын хүдэлмэри ябуулна. Бэшэниинь цехынгээ агитаторнууд юм. Коммунистнууд нүхэр Панарин, Молодчиков Самонеев ба Алаков гэгшэд үйлэдбэриингөө түсэбые 200 процентһээ доошо бэшэ үндэр шанартайгаар дүүргэжэ бүгэдэдэ жэшээ харуулна.

Г. Караманов.

Республикын һургуулинуудта

Иволгын һургуулиин эрхимүүд

Иволгын дунда һургуулиин хэдэн олон һурагшад гүнзэгыгөөр ба бата бэхеэр эрдэм шудалһанаа экзаменуудай түрүүшын үдэрһөө хойшо харуулжа байна.

Дүрбэдэхи классайхид бултадаа табадахида ороо. Тэдэнэрэй олонхинь эрхим сэгнэлтэнүүдые абаһан байна. Тус классайхидай амжалта туйлаха ябадалда багшанар Т. Гладырева, З. Арсаланова гэгшэд ехэхэн үүргэ эзэлээ.

Болбосоролой аттестат абаха экзамен 10-дахи класста үргэлжэлһөөр. Һурагшад Мария Беликова, Луиза Эренпранс, П. Нагаслаев ба бусад онсо илгарна. Тэдэнэр сочинениинүүдые илангаяа һайнаар бэшээ.

Экзаменуудта бэлэдхэлгын үедэ болодог консультацинууд, нэмэлтэ занятинууд болон зарим хүшэр хүндэ темэнүүдые зүбшэн хэлсэлгэ үнгэргэгдэнэ. Эдэ хэмжээ-ябуулганууд экзаменуудай дүүрэтэр ябуулагдаха юм. Багшанар С. Шалтыков, Н. Овчинников, Л. Гаськова, А. Кокорина, Т. Гладырева ба бусад һурагшадайнгаа экзаменуудтаа бэлэдхэхэдэнь бодото туһаламжануудые үзүүлнэ.

А. Антонов.

Хүдөөгэй залуушуулай һуралсалай амжалтанууд

Хэжэнгын дунда һургуулиин дэргэдэхи хүдөөгэй залуушуулай үдэшын һургуулида аймцентрын хүдэлмэришэд, албахаагшад болон «Ленинэй Зам», Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудай гэшүүд һурадаг байна. Тэдэнэр экзаменууд дээрэ һайн амжалтануудые туйлаа. 5, 6, 7 классуудай һурагшад барандаа удаадахи классуудта оробо.

Энэ һургуулиин 7-дохи классые 12 хүн дүүргэв. Тэдэнэй дундаһаа К. Шульгина, Л. Агапитова, М. Куприянова ба бусад эрхим сэгнэлтэнүүдые абаа.

Н. Намсараев.

Оролдолгын үрэ

Улан-Удэ городтохи № 2 түмэр замай училищида хэдэн зуугаад эдир хүбүүд басагад һуралсана. Тэдэнэр гансаханшье тусхайта мэргэжэл бэшэ, мүн юрэнхы эрдэмэй бусад предмедүүдые үзэдэг юм.

Эндэ мүнөө экзаменууд эхилэнхэй. Мүнөө һурагшад юрэнхы эрдэмэй предмедүүдээр экзаменуудаа үгэжэ дүүргэхэ болоо. Һурагшад экзаменуудаа амжалтатайгаар үгэнэ. Эдэнэй олонхинь билет дээрэ байһан асуудалнуудта гүйсэд дүүрэн харюунуудые үгэжэ, эрхим сэгнэлтэнүүдые абана.

Зарим һурагшад училищида ерэхэдээ ород хэлэнэй грамматика, алгебра, физикэ ехэ муугаар мэдэдэг һэн. Тиимэһээ, ород хэлээр диктант бэшэхэдээ, тоо бодохоодоо алдуунуудые олоор хэдэг байгаа. Багшанар Сушева, Москалева гэгшэдэй угаа оролдосотойгоор, шадабаритайгаар хүдэлмэрилһэнэй ашаар һурагшад тус предмедүүдээ нилээд һайнаар шудалһан байна.

Һурагшад юрэнхы эрдэмэй предмедүүдээр экзаменуудаа бариһанайнгаа һүүлээр өөһэдынгөө мэргэжэлэй предмедүүдээр болон практикаар экзаменуудые үгэхэ юм. Эндэ тэдэнэй хоёр жэлэй турша соо мэргэжэлээ хэр зэргээр шудалһаниинь шалгагдаха байна. Мэргэжэлээрээ экзаменуудые амжалтатайгаар барихынь тулада һурагшадта бүхы условинууд бии болгогдонхой. Мастерскойнууд шэнэ станогуудаар, инструментнүүдээр ба бусад хэрэгсэлнүүдээр элбэгээр хангагданхай. Һурагшад ехэнхи сагаа эндэ үнгэргэнэ. Тэдэнэр мастерай заабаряар элдэб детальнуудые, жэжэ частьнуудые һайн шанартайгаар хэнэ. Һурагшадта ойлгогдоогүй, хүшэр хүндэ асуудалнуудые заажа үгэхын тулада занятиин һүүлээр консультацинууд эмхидхэгдэдэг юм.

Мүн үе үе болоод лэ техническэ конференци боложо, һурагшад тэдээндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаба. Конференци дээрэ мастернууд техническэ темэнүүдээр элидхэлнүүдые хэдэг, һүүлээрнь һурагшад үгэ хэлэдэг. Тиигээд дэлгэрэнгы хөөрэлдөөн эхилдэг юм.

Гадна, слесарьнэ группынхид Улан-Удэ станциин деподо ошожо, практическа хүдэлмэри хэнэ. Тиихэдээ тэдэнэр хуушан хүдэлмэришэдһөө дутуугүйгөөр хүдэлмэрилнэд. Һурагшад Капустин, Дашиев, Неврина ба бусад ажалайнгаа нормые 150—180 процент дүүргэжэ, депогой начальнигһаа баясхаланда хүртэһэн байна. Мүн машинистын туһалагшадай группынхид практикада ябалсадаг. Тэдэнэрэй дундаһаа А. Тимиринов, Кичигин ба бусад онсо илгарна.

Практическа хүдэлмэри дээрээ эрхим амжалтануудые туйлаһанайнгаа түлөө Зүүн-Сибириин түмэр замай управлениин начальнигай һайшаалгын грамотаар училищиин 60 һурагшад шагнагдаһан байна. Энээн дээрэһээ харахада, тэдэнэрэй тусхай мэргэжэлээрээ экзаменуудаа мүн лэ амжалтатайгаар үгэхэнь лабтай.

Б. Дондоков.

Улан-Удын педучилищида

Улан-Удын педагогическа училищиин һурагшад экзаменуудаа амжалтатайгаар барижа эхилбэ. 4-дэхи курсынхид ород литературaар сочинени бэшэжэ, олонхинь «5», «4» гэһэн сэгнэлтэнүүдые абаа. Илангаяа К. Данилова, М. Аюшинова гэгшэд 4 жэл соо үзэһэн материалаа һайнаар мэдэхэ байһанаа экзамен дээрэ харуулаа.

Мүн дарвинизмын үндэһэ һууряар ба амигүй байгаалиие зааха методикоор һурагшад экзаменуудаа үгэжэ, эрхим сэгнэлтэнүүдые абаба. Тэдэнэй дундаһаа В. Дармаева, Б. Доржиев, М. Ботоева ба бусад онсо илгарна.

Б. Очиров.

РЕСПУБЛИКЫН ПОЛИНУУД ДЭЭРЭ

★ ★ ★

Тарилгаяа амжалтатайгаар дүүргэбэ

ИВОЛГА. (Телефоноор абтаба). «Хүндэлэлэй тэмдэг» ордентэ «Мартын 8» колхозой гэшүүд энэ жэлэй хабарай тарилгые эмхитэйгээр үнгэргэбэ. Энэ колхоз аймаг соогоо түрүүлэн, хабарайнгаа тарилгын бүхы түсэбые амжалтатайгаар дүүргээ. Таряанажалайнь бригаданууд олохон гектарта шэниисэ ба таряа түсэбһөө гадуур тариһан байна. Эндэхид гансал орооһото культурануудаа хаһа болзор соонь тарижа бэшэ, харин 50 гектарта харбайха, 16 гектарта овощь, 10 гектарта рыжик, 2 гектарта улһа тариһан байха юм.

Гектар бүриһөө 35 центнер хүрэтэр ургаса хуряаха уялга абаһан нүхэр Ромашевскиин хүтэлбэрилдэг таряанажалай бригада 100 гектарта шэниисын тарилга хэрэгһэлүүлжэ байһан байна. Тус бригадын гэшүүд хабарай тарилгын эхилхэһээ абаад, дүүрэтэр хүрэтэр үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэлмэрилһэн байха юм. Плугшад Нетесов, Брянский, Брянская, Бурундуков ба бусад илангаяа ехэ амжалта туйлаба.

Тэрэшэлэн тус колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг Саянтын МТС-эй нүхэр Трифоновэй хүтэлбэрилдэг тракторна бригада түшаажа абаһан частогаа эрхим шанартайгаар, богони болзор соо элдүүрилжэ, тарилгые түргэнөөр дүүргээ.

Мүнөө энэ колхозой эртын орооһото культурануудай тарян жэгдэ һайнаар ургажа, үдэр ерэхэ бүри үргэлжэдөө хүхэрнэ. Һаядаа артелиин агроном Клементьевагай хүтэлбэри доро таряанажалай бригадын гэшүүд ургасада нэмэлтэ тэжээл үгэжэ эхилхэнь.

Тарилгын бүхы хүдэлмэринүүдые амжалтатайгаар дүүргээд, пар хахалалгые графигай ёһоор ябуулжа байһан тус колхоздо ВКП(б)-гэй Иволгын айком ба ажалшадай депутадуудай аймагай советэй гүйсэдкомой дамжуулгын Улаан туг барюулагдаба.

А. Нагаслаев.

Түсэб зохёоһон аад, тэрэнээ юундэ дүүргэнэгүйб

Хабарай полевой хүдэлмэриин үедэ ажалай эмхидхалые зүбөөр табижа, тэрэниие агротехническэ болзорто, эрхим шанартайгаар үнгэргэхын тула Мухаршэбэрэй аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо тарилгын түсэб табигдажа, колхозниигуудай суглаан дээрэ баталагдаһан байгаа.

Теэд, тус колхоз баталагдаһан түсэбөйнгөө ёһоор хүдэлмэрилжэ шадангүй, тарилгые тон ехээр унжагайруулжа байна. 2300 гектар тарилга хахэ түсэбтэй байгаа һаа, майн 30-най мэдээгээр оройдоо 1530 гектар таряад байна. Тиихэдэ бии байгаа арга боломжонуудаа хүдэлмэриин түсэбэй ёһоор хэрэглэнэгүй. 56 плуг, 89 борной, 4 сеялкын орондо оройдоо 23 плуг, 10 борной хүдэлмэрилнэ. Тииһэншье мүртөө плугшадай үсөөниинь үдэрэйнгөө даалгабарие дүүргэдэг. Жэшээлхэдэ таряанажалай № 3 бригадын плугшад А. Оленникова, Н. Федорова гэгшэд тарилгын эхилһэн сагһаа хойшо нэгэшье үдэр даалгабаряа дүүргээгүй байха юм.

Тэрэшэлэн МТС колхоз хоёрой хоорондо баталагдаһан договорой пунктнууд эбдэгдэнэ. Тус колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг Гашейн МТС-эй № 3,4 тракторна бригаданууд договорой ёһоор газар элдүүрилхэ түсэбөө дүүргэнгүй, агротехническэ болзорнуудые үнгэргэжэ байна.

Хабарай тарилгын үедэ ябуулагдаха ниитэ-политическэ хүдэлмэри тус колхоздо мартагдашанхай. Колхозниигуудай дунда ойлгууламжын ямаршье хүдэлмэри ябуулагданагүй, ханын газетэшье гаргагдадаггүй. Гадна, полевой стан бүридэ агитпункт бии болгохоһоо байтагай, энэ үүсхэлые парторганизациин секретарь нүхэр Антонов өөрөөшье мэдэдэггүй юм.

Эдэ бүхы үрэгүй «шалтагаануудһаа» тус колхоз үдэр бүри түсэбэй ёһоор 90 гектарта тарилга хэхэ ёһотой аад, минил 30—33 гектар тарина.

Мүн эндэ ажалай жаяг заршам муу. Ехэнүүд талмайнуудһаа үндэр ургаса хуряахын түлөө тэмсэл бригаднуудта һулаар ябуулагдана. Бригада бүриин хүдэлмэриин дүнгүүд бусад бригаднуудта соносхогдодоггүй. Энэ хадаа бригаднуудай хоорондо социалистическэ мүрысөөнэй ёһо тэдыгээр эмхидхэгдэһые гэршэлнэ.

Тус колхозойхид хэлэһэн үгэеэ хэрэг дээрэ дүүргэхын түлөө шэнэ хүсэтэйгөөр тэмсэхэ уялгатай.

Б. Дымбрылов,
«Б. М. Үнэнэй» корреспондент.

Таряанажалай бригада хэнэй гэмээр тараагдааб

Колхозуудтахи таряанажалай бригаднуудые бэхижүүлхэ ябадалда хаа хаанагүй шухала анхарал табигдадаг. Гэбэшье, Түнхэнэй аймагай «Большевик» колхоздо тад ондоо байдалтай. Энэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Нефедьев таряанажалай бригадые бэхижүүлхэ, колхозниигуудай ажалые зүбөөр эмхидхэхэ тушаа һанал табидаггүй байна. Тиимэһээ энэ колхоздо артелиин ажалда хабаададаггүй колхозниигууд олон. Ажал хүдэлмэри хэжэ шадаха аяар 30-аад колхозниигууд тарилгада хабаадангүй, үмсынгөө огород хэжэ бүхэли хабарые үнгэргөө. Тиихэлээр хүдэлмэришэ мори унаануудыншье ажалда хэрэглэгдэдэггүй байха юм.

Тус колхоз хабарай тарилгада апрелиин 15-да ороһон аад, тэрэниие мүнөө хүрэтэр дүүргээдүй байһаар. Хоёр морин сеялкэ, 11 морин плут хабарай тарилгада хэрэглэгдэнгүй минил байжа байна.

Хэтэрхэдээ энэ колхозой таряанажалайнь нэгэ бригада тараагдашаһан байна. Тиимэһээ тус бригадын гэшүүд ондоошье бригадада оронгүй, зоргоорсоо ябажа байдаг.

Колхозой түрүүлэгшэ Нефедьев бригадые бэхижүүлхэ, тэрэнэй гэшүүдэй ажалай эмхидхэлые ба жаяг заршамые һайжаруулха хэмжээнүүдые абахын орондо, харин өөрөө аяар 2—3 хоногоор зайжа ябашадаг байха юм.

«Большевик» колхоздо таряанажалай бригадые бэхижүүлхэ, ажалай жаяг заршам һайжаруулха тушаа Түнхэнэй аймагай хүтэлбэрилхы организацинууд һаналаа табихаар болоо.

К. Пашин.

„Ухайшдаа, унтаха сагнай ерэбэ"

Тарилгын хүдэлмэрие амжалтатайгаар шиидхэхын түлөө колхозно полинууд дээрэ эршэтэй ажал бусална. Гэбэшье, Суулгын МТС-эй № 2 тракторна бригадын хүдэлмэрилдэг Заадинай сомоной Калининай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ абяа шэмээгүй, хон жэн. Зарим холоһоо ябаһан хүнэй «Тарилгаяа дүүргэнхэй гээшэ гү?» гэжэ һанахаар. Гэхэтэй хамта, МТС-эй директор нүхэр Дашиевһаа № 2 бригада ямараар хүдэлмэрилнэб гэжэ асуугаа һаа:

— Хабарай полевой хүдэлмэриин түсэбые майн 25 хүрэтэр 34,6 процент дүүргэнхэй,—гэжэ улайншье, сайншьегүй харюусаха байха. Теэд, тус МТС-эй директи дурсагдагша бригадын иимэ ехээр гээгдэһэн шалтагааниие тобтойгоор хэлэхэ дурагүй гү, али мэдэхэшьегүй байдаг.

Энэ тракторна бригадын хүдэлмэрилжэ байһан газарта ерэхэдээ, гайхажа сухэрмөөр юумые харахат. Үргэн ехэ поли дээрэ гансахан лэ трактор ябажашье, болижошье байба. Зүгөөр, трактористнуудай байдаг вагончигой дэргэдэ ошохододоо тооһо шоройдо даруулшанхай аяар 3 тракторнуудай байхые харахат. Тэдэнэй хажуудань нэгэшье хүн байхагүй. Гайхажа сухэрһэндөө вагончигой үүдээр шагаахат. Тиихэдэтнай олон трактористнууд бригадир Вогомазов, тэрэнэй орлогшо Шадрин түрүүтэй вагончигоор дүүрэн хүнүүд хурхиралдажа хэбтэхэ.

Тус бригадын трактористнууд тракторнуудайнгаа эбдэрхэдэ тэдэнээ түргэнөөр заһабарилхын орондо, харин бригадир удамаршатай, «ухайшдаа» гэлдэжэ, һанаа амархан унтари хэбтэридээ орожо, ан бун хурхиралдажа эхилдэг байна. Иигэжэ, эдэнэр унта унтаһаар өөдтэй юумэ хээгүй байха юм. Иимэ бузагай байдалда өсэс табихын тула колхозой хүтэлбэрилэгшэдшье, МТС-эй директишье анхаралаа табинагүй.

Д. Степанов.

Зарим радиоузелнууд юундэ ажалланагүйб?

Манай республикын зарим аймагуудта радиое зүбөөр хэрэглэжэ шаданагүй. Колхозуудай 96 радиоузелнуудһаа миил 34-ниинь хүдэлмэрилнэ. Хэдэн олон радиоприемнигууд үни удаан ажалладаггүй гү, али эбдэршэнхэй байдаг.

Торийн аймагта — 3, Иволгын аймагта—5, Сэлэнгын аймагта —9 радиоузелнууд үнинэй хүдэлмэрилнэгүй. Тэрэшэлэн Хэжэнгын, Хоринин, Түнхэнэй, Баргажанай болон бусад аймагуудта ажалладаггүй радиоузелнууд ба радиоприемнигууд олон.

Тэдэнэр батарей, радиолампа болон бусад хэрэгсэлнүүдээр хангагдаагүй дээрэһээ ехэнхидээ хүдэлмэрилнэгүй. Нютагуудтахи худалдаа наймаанай организацинууд радиоузел ба радиоприемнигуудые эдэ хэрэгсэлнүүдээр хүсэд хангажа шаданагүй. Олонхи колхозууд радиоузелайнгаа гү, али радиоприемнигойнгоо эбдэршэхэдэнь тэрэ сагтань заһабарилнагүй. Хэлхеэ холбооной Министерствын республиканска управлени ба тэрэнэй таһагууд эбдэрэнхэй радиоузелнууд ба радиоприемнигуудыетнай өөһэдынгөө мастерскойдо гү, али радиотехнигүүдые нютагтатнай эльгээжэ заһабарилһуубди гэжэ тус колхозуудта хэдэн дахин хандаһан байна. Теэд зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ дурадхалдань харюу үгэдэггүй.

Колхозуудай радиоузелнуудые даагшадай бэлэдхэл муутай байһанһаань боложо, радиолампанууд ба радиогой бусад шухала частьнууд түргөөр муудана, эбдэрнэ. Улан-Удэ городто колхозуудай радиоузелнуудай радистнарай курсэ эмхидхэгдэнхэй. Энэ курсэдэ Хоринин, Хэжэнгын, Яруунын, Иволгын, Сэлэнгын аймагууд нэгэшье хүниие эльгээгээгүй.

«Союзтехрадиогой» республиканска конторын хүдэлмэрилэгшэд зарим колхозуудта радиоузел тон муу шанартайгаар баридаг. Жэшээлхэдэ, Торийн аймагай «Улаан Номто» колхоз 1947 ондо радиоузел шэнээр барюулжа, 30 мянган түхэриг гаргашалаа һэн. Тэрэнь жэл болоод байхада хүдэлмэрилхэеэ болишоо. Мүн тус аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз радиоузелаа заһабарилхын тулада жэл бүри 10.000 тухай түхэриг гаргашална. 1945 ондо Хэжэнгын аймагай «Зургаанай Зам» колхоздо «Союзтехрадиогой» республиканска конторо радиоузел бариһан байгаа. Тэрэнэйнгээ жэл болоод эбдэршэхэдэнь, 1947 ондо бүри ехэ хүсэтэй радиоузел барюулаа һэн. Энэншье мүнөө хүдэлмэрилхээ болишонхой. Энэ колхоз радиоузел барюулалгада 50 мянган түхэриг гаргашалаа. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой радиоузел мүн лэ муугаар баригдаһан дээрэһээ хүдэлмэрилөөдүй шахуу байхадаа заһабарида ороо. Тингэжэ энэ радиоузелда 80000 тухай түхэриг гаргашалагдаа. Иимэ ушарнууд бусадшье колхозуудаар үзэгдэдэг.

Эдэ бүхы баримтанууд хадаа «Союзтехрадиогой» республиканска конторын хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилдэгые эли тодоор гэршэлнэ. Иигэжэ тус конторын хүдэлмэрилэгшэдэй шанар муутайгаар хүдэлмэрилдэг дээрэһээнь колхозууд хэдэн арбаад мянган түхэригэй үлүү гаргашада ороно. Энэ конторын хүтэлбэрилэгшэд хүдөө нютагуудые радиофикацилхын түсэбэй проект зохёоходоо аймагай ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй зүбшэн хэлсэнэгүй. Мүн радиоузел барха газараа уридшалан һайнаар шэнжэжэ үзэнэгүй, тиимэһээнь техническэ проектнүүд муугаар табигдана.

Хүдөө нютагдахи радиоузелнууд болон радиоприемнигуудай хүдэлмэринүүдые эрид һайжаруулха саг тулаа. Тэрэниие худалдаа наймаанай организацинууд батарей, радиолампа ба бусад хэрэгсэлнүүдээр гүйсэд хангаха уялгатай. Мүн радиогой хүдэлмэрилэгшэдэй мэргэжэлые дээшэлүүлхэ тон шухала.

Б. Самбуев.

Ажалшадай бэшэгүүдһээ

Муугаар хүдэлмэрилдэг сельпо

Курумканай аймпотребсоюзай Мүргэнэй сельпо колхозниигуудай дунда худалдаа наймаа муугаар ябуулна.

Тус сельпогой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Аранзаев худалдаа наймаа һайжаруулха талаар оролдолго эдэбхи гаргананагүй. Сельпогой правлениин суглаагаар хараадаха асуудалнуудые нүхэр Аранзаев гансааран шиидхэдэг.

Хабарай тарилгын үе соо энэ сельпогой магазинууд колхозуудай полевой стануудаар ба фермэнүүдээр нэгэшье дахин нүүдэл наймаа ябуулаагүй.

№ 2 магазинай продавец нүхэр Орбодоев дуратай сагтаа магазинаа хаажархёод ябашадаг заншалтай байгаа. Һүүлэй үедэ хэдэн мянган түхэригэй гурэнэй зөөри уриһэн байна. Нүхэр Аранзаев тэрэнэй орондо наймаа хэжэ шадахагүй хүниие продавец болгон томилоо. Тус магазинда үргэн хэрэглэлэй эд бараан тон хомор.

Эдэ дутагдалнуудые ойрын сагта усадхаха бэзэ гэжэ Курумканай аймпотребсоюзай правлениэ найдагдана.

Г. Доржиев.

Саарһан дээрэ үлэһэн шиидхэбэри

Каландарашвилиин нэрэмжэтэ улицын хорин долоодохи номерой хашаа соо горжилуправлениин мэдэлэй хоёр дабхар модон гэр бии юм. Тэрэ гэртэ табан бүлэ айл ажаһуунабди. Гэрэймнай хананууд ба үһээ ехээр умхирэнхэй. Пээшэнүүднай баран ганташанхай. Тиимэһээ гол потологнай сумэрэн унажа ба мүн түймэр боложо магад байна.

«Энэ гэр соо һуужа болохогүй, мүн ехэ заһабаришье хэһэнэй туһагүй, юуб гэхэдэ, һаяар урилагдаха ёһотой» гэжэ городской райсоведэй тусхай комисси шиидхэһэн байгаа.

Гэбэшье, бидэндэ удаан саг соо һайн байра үгтэнэгүй. Дурсагдаһан шиидхэбэри саарһан дээрэ үлэшөө.

С. Якубов, Г. Коростин,
М. Фетисов, Л. Похонова,
Ф. Зыкова.

—★—

„Б.-М. Үнэндэ" бэшэһэнэй һүүлээр

Тарилгын шанар һайжаруулха хэмжээнүүд абтаба

Бичурын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо газараа далантайгаар хахалжа, агротехникые эбдэнэ гэжэ шүүмжэлһэн статья манай газетын энэ оной майн 19-ной номерто толилогдоо һэн.

Тэрэ статьягай баримтанууд зүб байжа, зохихо хэмжээнэй абтаһан тухай Бичурын аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Манинов манай редакцида мэдээсэбэ. Тарилгын хүдэлмэринүүдэй шанарые һайжаруулха тушаа асуудал колхозой правлениин заседани дээрэ МТС-эй директор нүхэр Нетесовэй, трактористнууд ба бригадирнуудай хабаадалгатайгаар зүбшэн хэлсэгдээ. Колхозой правлениин ба МТС-эй дирекциин зүгһөө тракторна ба таряанажалай бригаднуудай бригадирнууд нүхэд Григорьев ба Луговской гэгшэдтэ хойшодоо дүүргэгдэһэн хүдэлмэриин шанарые шалгангүй тушаан абалсажа болохогүй гэжэ уридшалан һануулагдаа. Мүн мүнөө үедэ колхоз ба МТС хоёрой хоорондохи договорой пунктнууд баран дүүргэгдэһэн байна.

Административна зэмэ тохогдобо

«Бурят-Монголой Үнэн» газетын энэ оной апрелиин 14-нэй номерто «Эд бараа нюусаар худалдана» гэһэн гаршагтай статья толилогдоо һэн. Тэрэ статья соо Мухаршэбэрэй аймцентртэхи районно ба сельскэ магазинуудта эд бараанай нюусаар худалдагдажа байһан тухай хэлэгдэһэн байна.

— Статья соо хэлэгдэһэн баримтанууд зүб байжа, дурсагдаһан магазинуудые даагшад нүхэд Думнова ба Полянская гэгшэдтэ административна зэмэ тохогдоо, —гэжэ СССР-эй Министрнүүдэй Советэй дэргэдэхи эд хэрэглэгшэдэй ба олзоборилгын кооперацинуудай хэрэгүүдые эрхилхэ главна Управлениһээ БМАССР-тэ байгаа ахалагша инспектор нүхэр К. Солодов мэдээсэбэ.

Саг үргэлжын комитедэй Стокгольмско уряада 100 миллион хүн гар табяа

Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй бюрогой сесси

ЛОНДОН, июниин 2. (ТАСС). Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй бюрогой пленарна сесси Лондондо майн 31 ба июниин 1-эй үдэр болоо. Профессор Бернал, Эжени Коттон, Поль Робсон ба д' Арбусье гэгшэд заседаниие ээлжээгээр хүтэлбэрилөө. Саг үргэлжын комитедэй бюрогой гэшүүд ба секретарьнуудһаа гадна, мүн эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй, эб найрамдал хамгаалха Англиин, США-гэй, Финляндиин, Даниин ба Швециин комитедүүдэй түлөөлэгшэд сессидэ хабаадалсаа.

Бюро болбол эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй Стокгольмско сессиин уряада гар табиха бүхэдэлхэйн кампаниин ябаса тухай зүбшэн хэлсэбэ. Бюро хадаа туйлагдаһан үрэ дүнгүүдые ханалтатайгаар тэмдэглээд, кампаниин ябасые хараадаа абаха шэнэ хэмжээнүүд тушаа шиидхэбэри гаргаа.

Бюрогой сесси иимэ резолюци баталан абаһан байна: эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй бюро болбол атомна бомбо хорижжолхын түлөө кампаниин хүсэн түгэлдэрөөр ябуулагдажа, стокгольмско уряада 100 миллион үлүүтэй хүн гар табяад байһан ушарые ханалтатайгаар тэмдэглэнэ. Элдэб һанал бодол баримталдаг хүнүүд дэлхэй дээрэ тохёолдоод байһан ехэ аюулые ойлгоод, энээниие зайсуулха арга боломжые хараба.

Орон бүридэхи эрэгтэй ба эмэгтэй хүн бүхэн хадаа атомна бомбо хорижжолхо тухай асуудалда өөрынгөө хандалгые эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн хоёрдохи конгресс хүрэтэр тодорхойлхо ёһотой.

Хүн түрэлтэнэй хуби заяан мүнөө карта дээрэ табигданхай. Эрэгтэй ба эмэгтэй хүн бүхэнэй урдань хоёр зам байна. Стокгольмско уряа хадаа эб найрамдалай замаар ябаха арга боломжые бүгэдэндэ олгоо.

Тэрэшэлэн бюро хадаа эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн хоёрдохи конгрессто бэлэдхэхэ асуудал зүбшэн хэлсээд, тэрээниие 1950 оной октябриин хоёрдохи хахад соо Генуя городто (Итали) зарлаха гэжэ шиидхээ. Саг үргэлжын комитедэй энэнэй урда тээхи шиидхэбэринүүдэй үндэһөөр, конгрессто хабаадалгын условинь Стокгольмско уряае абалга болоно гэжэ тус бюро мэдүүлбэ.

Эб найрамдалай Уласхоорондын шангуудые олгохо жюрииe августын тэнһээ хойшо зарлаха гэһэн шиидхэбэри гаргагдаа.

Өөрынгөө түрүүлэгшэ Жолио-Кюритэй һанал нэгэдэлгын резолюци баталан абаад, Саг үргэлжын комитедэй бюро болбол атомна энергиин асуудалнуудые эрхилхэ верховно комиссарай тушаалһаа Жолио-Кюриие францускэ правительствын гаргаһан тушаа хэдэн зуун миллион хүнүүдэй үмэнэһөө эрид протест мэдүүлбэ. Дай үүлхэгшэдэй албанда өөрынгөө эрдэмтэ оюун бэлигые зорюулхаһаа арсаһанайнь түлөө Жолио-Кюриие мүрдэн хашаһан ябадал хадаа эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэд бүгэдэндэ энэнэй нэрые бүри үнэтэй болгохо гэжэ тус резолюци доторнь хэлэгдэнэ.

Дайнда эсэргүү ябуулга хэһэнэйнь түлөө Эжени Коттониие сүүдлэхэ гэһэн францускэ правительствын ябуулые эрид шууд буруушааһан резолюци баталан абаад, бүхы дэлхэйдэхи эб найрамдалай тала баригша олон миллион зоной үмэнэһөө Эжени Коттонтой һанал нэгэдэнхэй байһанаа мэдүүлбэ.

Польско 17 миллион гражданинууд атомна зэбсэг хорихо тухай уряада гар табяа

ВАРШАВА, июниин 1. (ТАСС). Хэблэлэй польско агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй уряада мүнөө хүрэтэр 17 миллион шахуу хүн, тайлбарилан хэлэхэдэ, Польшын хүн зоной 90 процентнь гар табиба.

Баодайн 200 солдадуул ба офицернүүд Вьетнамай демократическа республикын талада оробо

ПРАГА, июниин 1. (ТАСС). Телепресс агентствын рангунска корреспондент иигэжэ дамжуулна: 200 солдадуул ба офицернүүд францускэ командирнуудаа алажа, мүн францускэ харуулай постые усадхажа, буу зэбсэгээ абаад арадай-сүлөөлэлгын армиин талада оробо. Тиин тэдэнэр демократическа республикын армиин дабшалтада туһалаа.

Эдэ солдадуул ба офицернүүд хадаа энээнэй урда тээ Колунг болон Тоан-Тангда (Тань-Хоа провинци) францускэ харуулай постнуудай гарнизондо байһан юм.

Францускэ залуу патриоткые сүүдлэбэ

ПАРИЖ, июниин 1. (ТАСС). Хоёр үдэрэй турша дотор Бордогой сэрэгэй сүүд францускэ залуу патриотка Раймонда Дьен гэгшын хэрэгые хараба. Тэрэ хадаа сэрэгэй материалнуудые ашаһан поездые ябуулхада һаад хэхын тула түмэр замай рельс дээрэ хэбтэжэ, эб найрамдал хамгаалан баатарлиг габьяа харуулһан байна.

Бордогой олон мянгаад ажалшад Раймонда Дьениие зүбтүүлхые эрижэ, сэрэгэй сүүдэй байшангай дэргэдэ үсэгэлдэр сугларба. Дубинкануудые бариһан полици тэдэнэртэ дүрбэ дахин доботолжо, хэдэн хүниие шархатуулаа. Эб найрамдалай баатар хамгаалагша, францускэ патриоткые сүүдтэ хуулита бусаар хабаадуулһан ябадалда эсэргүү буруушаалай тэмдэг болгон олон предприятинуудай хүдэлмэришэд эсэргүүсэн бодобо.

Бордогой сэрэгэй сүүд Раймонда Дьениие нэгэ жэлээр түрмэдэ хааха гэжэ сүүдлэбэ.

Үхибүүдые хамгаалгын уласхоорондын үдэрые үргэнөөр тэмдэглэбэ

УЛАН-БАТОР, июниин 1. (ТАСС). Ороной олониитэ хадаа үхибүүдые хамгаалгын Уласхоорондын үдэрые мүнөөдэр үргэнөөр тэмдэглэжэ байна. Энэ үдэртэ зорюулагдаһан лекцинүүд, элидхэлнүүд ба хөөрэлдөөнүүд предприятинууд дээрэ, эмхи зургаануудта, клубууд болон улаан булангуудта эмхидхэгдэнэ.

Советскэ Союздахи үхибүүдэй байдалда зорюулагдаһан ехэ выставкэ городой стадион дээрэ нээгдээ. Сүлөөтэ Монгол арадай республикын үхибүүдэй зол жаргалта байдал выставкэ дээрэ тэрэшэлэн харуулагдаба.

«Үнэн» газета түрүү статья соогоо иигэжэ бэшэбэ: «Коммунизм тээшэ этигээ зоригтойгоор ошожо ябаа агууехэ Советскэ Союзай арадуудай үхибүүдэй ажабайдалынь гоё һайхан, баяр жаргалтай байна. Олон миллион советскэ үхибүүдтэ сталинска угаалехэ анхарал хандуулагдана.

Арадай революционно байгуулалтын жэлнүүдтэ угаа ехэ хубилалтанууд болоо. Манай орондо 400 эхин, долоон жэлэй ба дунда һургуулинууд, 10 гаран техникумүүд тоологдоно. Манай үхибүүд хадаа дээдэ һургуули дүүргэхэ бүхы арга боломжотой.

Тус орон дотор үхибүүдэй консультацинууд, яслинууд ба садууд олоор байгуулагдаа. Манай үхибүүдтэ зорюулагдан, лагерьнууд, кинотеатрнууд, библиотекэнүүд байгуулагдаба. Улан-Баторта пионернүүдэй ордон баригдахаар табанжэлэй түсэбтэ хараалагдаа.

ЗАБАСТОВКО ХЭГШЭДТЭ ЭСЭРГҮҮГЭЭР ЗЭБСЭГТЭ ХҮСЭН ХЭРЭГЛЭГДЭНЭ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС) Майн 29-дэ Теннеси штадай губернатор Браунинг «национальна гвардиин» бүрин зэбсэгтэ 300 гэшүүдые Морристаун город эльгээбэ. Тэндэ профсоюзуудай үйлэдбэриин конгрессто ородог текстильнэ промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзай 700 гэшүүд «Америкэн энка корпрейшн» гэжэ компанида эсэргүү шэглүүлэгдэһэн забастовкые хоёрдохи һараяа хэжэ байна.

ФИНЛЯНДИДА ЮУМЭНЭЙ СЭНГҮҮД ХҮНДЭРЖЭ БАЙНА

ХЕЛЬСИНКИ, (ТАСС). Финляндида юумэнэй сэнгүүд хүндэржэ байна гэжэ «Суомен Сосиалидемокраатти» газетэ мэдээсэнэ. Гахайн ба үхэрэй мяханай сэн һүүлэй үедэ 100 процент шахуу хүндэрбэ. Колбасна зүйлнүүд, оймһон ба эрэшүүлэй костюмуудай сэнгүүд ехээр дээшэлээ.

Харюусалгатай редактор
Д. Д. ЛУБСАНОВ.

Хэн хаана һураха дуратайб?

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ГҮРЭНЭЙ
Ветеринарно-зоотехническэ институт

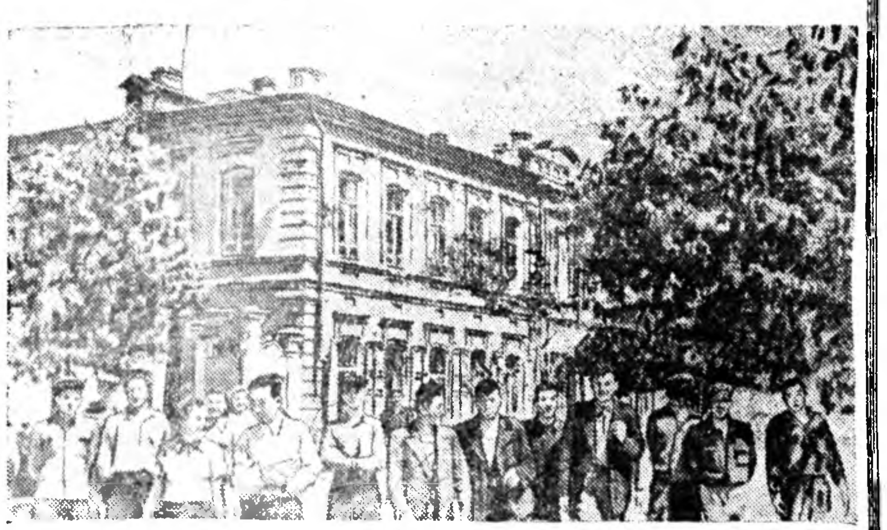

1950—51 онуудай һуралсалай жэлдэ студентнүүдые абаха тухай соносхоно

Зоотехническэ ба ветеринарна факультедүүдэй нэгэдэхи курснуудта студентнүүд абтаха.

Дүүрэһэн дунда эрдэмтэй гражданинууд абалгын экзаменуудые амжалтатайгаар үгэжэ институтда абтаха.

Дунда һургуулиие дүүргэхэ үедөө «Эрхим амжалтануудай ба жэшээтэ зан байдалай түлөө» алтан ба мүнгэн медальнуудаар шагнагдаһан, тэрэшэлэн техникумүүдые онсо гарамгай дүүргэһэн нюурнууд абалгын экзаменуудгүйгөөр абтаха байна.

Институтда орогшод физикэ, хими, ород хэлэ ба литератураар экзаменуудые үгэхэ болоно.

Мэдүүлгэнүүдые үгэлгэ июлиин 31 хүрэтэр, абалгын экзаменууд августын 1-һээ 20 хүрэтэр.

Мэдүүлгэдэ хабсаргалта болгохо шухала гэбэл: автобиографи, эрдэм тухай документ (бодотоорнь), 3 фотокарточка (малгайгүйгөөр абхуулһан ба 3 х 4 см хэмжээтэй байха) сэрэгэй албанда хамаадал тухай справка (сэрэгэй алба хааха уялгата нюурнууд). Паспортые өөһэдөө харуулха.

Институтда абтагшад стипендеэр, столоводо эдеэ хоолоор ба хамтын байраар хангагдаха.

г. Улан-Удэ, Каландарашвили, № 18, Зооветинститут гэһэн адресаар документнүүдые эльгээхэ хэрэгтэй.

Институтда абтагдаһан нюурнууд Улан-Удэ город орохо эрхэтэй пропусктой байха ёһотой.

Дирекци.

СССР-эй зам харилсаанай Министерствын
Улан-Удын түмэр замай техникум

Үдэрэй ба үдэшын отделенинүүдэй I-дэхи курсда һурагшадые абаха тухай соносхоно

Техникум иимэ мэргэжэлтэдые бэлэдхэнэ гэбэл:

а) *Үдэрэй отделенидэ:* паровозно ажахын технигүүд-механигууд, вагонно ажахын технигүүд-механигүүд, металлнуудые хайлуулан байгуулгын технигүүд-технологууд, металлнуудые отолхо тушаа технигүүд-технологууд;

б) *Үдэшын отделенидэ:* металлнуудые хайлуулан буйлуулха тушаа технигүүд-технологууд, металлнуудые зүһэлгын технигүүд-технологууд.

Һуралсалай болзор: үдэрэй отделенидэ 4 жэл, үдэшын отделенидэ 4 жэл (3 жэлынь ажалһаа һамшангүйгөөр).

Дунда һургуулиин 7 класс дүүргэһэн гражданинууд эрэ эмын илгаагүйгөөр абтаха, тиихэдээ үдэрэй отделенидэ 14-һөө 30 хүрэтэр наһатан, үдэшын отделенидэ наһые хизаарлангүйгөөр абтаха байна.

Техникумдэ орогшод иимэ предмедүүдээр абалгын экзаменуудые үгэхэ гэбэл: а) СССР-эй Конституци (үгөөр), б) ород хэлэ (үгөөр ба бэшэгээр—диктант), в) математика (үгөөр ба бэшэгээр).

Долоонжэлэй һургуулиие һуралсалай түсэбэй бүхы гол предмедүүдээр «5» гэһэн сэгнэлтэтэйгээр 2 жэлһээ нааша дүүргэһэн нюурнууд техникумдэ экзаменгүйгөөр абтаха. Дунда һургуулиин 10 класс дүүргэгшэд 2-дохи курсда абтаха.

Техникумдэ абтаһан нюурнууд түмэрзамайхидай эрхэнүүдые эдлэхэ болоно. Техникум дүүргээд байхадань *техник-лейтенант* гэһэн нэрэзэргэ олгогдоно.

Экзаменгүйгөөр техникумдэ абтаһан ба абалгын экзаменуудые «4» гэһэн сэгнэлтэһээ доошо бэшээр бариһан һурагшад һарадаа 185-һаа 285 түхэриг хэмжээтэй стипендеэр хангагдаха. Үдэрэй отделенидэ орохоор ерэһэн хүнүүд хамтын байра ба дэбисхэрэй хэрэгсэлнүүдээр хангагдаха байна.

Һураһанай түлөө жэл соо 150 түхэриг түлэхэ болоно. Сэрэгэй алба хэжэ байгаа хүнүүдэй хүүгэд, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай инвалидуудай хүүгэд, пенсионернүүдэй хүүгэд һураһанай түлөө түлэхэгүй байна.

Мэдүүлгэнүүд августын 10 хүрэтэр абтаха.

Абалгын экзаменууд августын 1-һээ 20 хүрэтэр болохо. Экзамен барихаар ерэхэдээ, техникумэй бэшэгээр дуудагдаха болоно.

Мэдүүлгэнүүдые техникумэй начальнигай нэрэ дээрэ почтоор (заказной бэшэгээр) эльгээхэ гү. али өөрөө асаржа барюулха.

Тиихэдээ иимэ зүйлнүүдые мэдүүлгэдэ хабсаргаха гэбэл:

а) һургуули дүүргэһэн тухай гэршэлгэ (бодотыень), б) түрэһэн саг тухай гэршэлгэ (бодотыень), в) автобиографи, г) 3 фотокарточка, д) сэрэгэй албанда хамаарал тухай справка (сэрэгэй алба хэхэ уялгата нюурнууд), е) бэеын элүүр тухай эмнэлгын эмхи зургаанһаа абаһан справка.

Сентябриин 1-һээ заняти эхилхэ. Документнүүдые иимэ адресаар эльгээхэ гэбэл:

г. Улан-Удэ, 2-й участок ПВЗ, Жел. дор. Техникум, Техникумэй начальнигта. Телефон № 5—24 (ПВЗ-гээр дамжуулан).

Абалгын комисси.

РСФСР-эй ХҮДӨӨ АЖАХЫН МИНИСТЕРСТВО
Бурят-Монголой хүдөө ажахын техникум

1950—51 онуудай һуралсалай жэлдэ һурагшадые абаха тухай соносхоно

1-дэхи курсда зоотехническэ, ветеринарна, агрономическа ба хүдөө ажахые механизацилгын отделенинүүдтэ һурагшад абтаха байна.

Техникум хадаа дунда мэргэжэлэй специалистнууд—бага зоотехнигүүд, ветеринарна фельдшернүүд, хүдөө ажахые механизацилгын технигүүд ба бага агрономууд-полеводуудые бэлэдхэжэ гаргана.

Һуралсалай болзор 4 жэл.

7 класс дүүргэһэн, 14-һөө 30 хүрэтэр наһатай хүнүүд 1-дэхи курсда абтаха. Мэдүүлгэнүүд июниин 1-һээ июлиин 31 хүрэтэр абтаха байна. Мэдүүлгэдэ доро дурсагдаһан документнүүдые хабсаргажа хүдөө ажахын техникумэй директорэй нэрэ дээрэ үгэхэ гэбэл:

а) түрэһэн саг тухай гэршэлгэ;
б) һургуули дүүргэһэн тухай гэршэлгэ;
в) автобиографи;
г) сэрэгэй албанда хамаадал тухай справка (сэрэгэй алба хэхэ уялгатай нюурнууд);
д) бэеын элүүр тухай справка;
е) Гурбан фотокарточка (3 х 4).

1949 ба 1950 онуудта долоон жэлэй һургуулиие отличнигоор аттестадтайгаар дүүргэгшэд 1-дэхи курсда шалгалтагүйгөөр абтаха. Абалгын экзамен августын 10-һаа 20 хүрэтэр—СССР-эй Конституцяар, ород хэлээр (үгөөр ба бэшэгээр) болохо байна. Августын 1-һээ 20 хүрэтэр шалгалтын предмедүүдээр консультаци үнгэргэгдэхэ: Техникумэй һурагшад столовоор хангагдаха ба городой газаа тээһээ ерэгшэд хамтын байраар хангагдаха байна. Техникумдэ абтаһан бүхы нюурнууд 140-һөө 180 түхэриг хүрэтэр стипенди абаха.

Мэдүүлгэнүүдые иимэ адресаар эльгээхэ гэбэл: *БМАССР, город Улан-Удэ, улица Сталина № 76,* хүдөө ажахын техникумэй директортэ.

Техникумдэ ерэгшэд Улан-Удэдэ ошожо һууха пропуск ба домовой книгэһээ гараһан тухай справкатай байха ёһотой.

Дирекци.

КЯХТЫН ПЕДАГОГИЧЕСКА УЧИЛИЩА

1950—51 онуудай һуралсалай жэлдэ һурагшадые абаха тухай соносхоно

Долоон жэлэй һургуули дүүргэһэн ба абалгын экзаменуудые амжалтатайгаар бариһан 14-һөө 30 хүрэтэр наһанай гражданинууд эрэ эмын илгаагүйгөөр педагогическа училищида абтаха.

Педагогическа училищи хадаа һургуулиин отделенитэй (ород болон бурят-монгол), тиигээд эхин һургуулинуудай багшанарые бэлэдхэнэ. Һуралсалай болзор—дүрбэн жэл.

1949 ба 1950 онуудта долоон жэлэй һургуули дүүргэһэн тухай гэршэлгэ абаһан, магтаалай грамотануудаар шагнагдаһан хүнүүд (отличнигууд) экзаменгүйгөөр орохо, стипенди абаха байна. Абалгын экзаменуудые «5» ба «4» сэгнэлтэтэйгээр баригшад мүн лэ стипенди абаха болоно.

Абтаһан бүхы нюурнууд хамтын байраар ба дэбисхэрэй хэрэгсэлнүүдээр хангагдаха.

Училищида орогшод ород хэлээр ба математикаар (бэшэгээр ба үгөөр), СССР-эй Конституцяар (үгөөр) экзамен бариха.

Мэдүүлгэнүүд июлиин 31 хүрэтэр абтаха.

Абалгын экзаменууд августын 1-һээ 20 хүрэтэр болохо.

Заочно отделенидэ

СССР-эй гражданинууд эрэ эмын илгаагүйгөөр, наһанай хизаарлалтагүйгөөр абтаха.

Мэдүүлгэнүүд энэ оной июлиин 1 хүрэтэр абтаха юм.

Шэнээр орогшодой сесси июниин 20-һоо эхилхэ.

Һургуулинуудай багшанар ба хүүгэдэй байшангуудай хүмүүжүүлэгшэд абалгын экзаменуудһаа сүлөөлэгдэхэ.

Училищида орогшод директорэй нэрэ дээрэ мэдүүлгэеэ бариха ёһотой. Мэдүүлгэдэ хабсаргагдаха зүйлнүүд гэбэл:

а) эрдэм тухай гэршэлгэ, аттестат (бодотыень),
б) түрэһэн саг тухай гэршэлгэ (бодотыень) гү, али паспорт (өөрөө харуулха),
в) автобиографи,
г) 3 фотокарточка (3 х 4 см. хэмжээтэй),
д) бэеын элүүр тухай справка,
е) сэрэгэй албанда хамаадал тухай справка (сэрэгэй алба хэхэ уялгата нюурнууд),
ж) байдаг газарһаа справка.

1950 оной сентябриин 1-һээ занятинь эхилхэ.

Училищида абтаад хүндэтэй шалтагаангүйгөөр сентябриин 10 хүрэтэр занятидаа ерээгүй нюурнууд һурагшадай тооһоо гаргагдаха.

Кяхта город ошохо пропуск абаха шухала.

г. Кяхта, ул. Ленина № 28 гэһэн адресаар мэдүүлгые документнүүдтэй хамта эльгээхэ.

Дирекци.

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ РЕСПУБЛИКАНСКА
Культурно-гэгээрэлэй һургуули

нэгэдэхи ба хоёрдохи курснуудта һурагшадые абаха тухай соносхоно

Һургуули хадаа юрэнхы дунда ба тусхай эрдэм болбосорол үгэнэ, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдые бэлэдхэнэ. Дунда һургуулиин хэмжээгээр юрэнхы эрдэмэй предмедүүдые тус һургуулида заахаһаа гадна, тусхай предмедүүд: культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри, искусство (театрын, музыкын ба уранзурагай түүхэ, музграмота, хоор шудалалга, режиссурын үндэһэ һуури, танецууд) арадай инструментнүүдээр наадалга, плакатна хэрэг ба бусад тусхай предмедүүд заагдана.

Һургуулида һураха болзор—3 жэл.

7 класс дүүргэһэн, 14-һөө 30 хүрэтэр наһатай нюурнууд һургуулида абтаха. Һургуулида орогшод 1-дэхи курсда абалгын экзаменуудые иимэ предмедүүдээр үгэхэ гэбэл:

СССР-эй Конституци (үгөөр), ород хэлэ (үгөөр ба бэшэгээр), математика (үгөөр ба бэшэгээр).

8-дахи класс гү, али техникумэй 1-дэхи курс дүүргэһэн нюурнууд 8-дахи классай ба заримаарнь 9-дэхи классай хэмжээгээр экзамен иимэ предмедүүдээр үгэжэ 2-дохи курсда абтаха гэбэл:

Литература (үгөөр ба бэшэгээр), математика (алгебра—бэшэгээр, геометри—үгөөр), СССР-эй түүхэ (үгөөр), естествознани (үгөөр), экономическа географи (үгөөр).

Һургуулиин дэргэдэ хамтын байра ба студентнүүдэй столово бии. Студентнүүд дэбисхэрэй хэрэгсэлнүүдээр хангагдаха.

Стипенди юрэнхы журамаар үгтэхэ гэбэл: 1-дэхи курсда 140 түх. 2-дохи—160 ба 3-дахи—180 түхэриг.

Мэдүүлгэнүүд июниин 1-һээ августын 1 хүрэтэр абтаха. Мэдүүлгэдэ иимэ документнүүд хабсаргагдаха гэбэл:

Һургуули дүүргэһэн тухай гэршэлгэ (бодотыень), түрэһэн саг тухай гэршэлгэ (бодотыень), в) автобиографи, г) фотокарточка (малгайгүйгөөр ба 3 х 4 см. хэмжээтэйгээр абхуулһан).

Городой газаа тээһээ ерэгшэд Кяхта городто һууха пропуск абажа ерэхэ хэрэгтэй.

Мэдүүлгые документнүүдтэй хамта директорэй нэрэ дээрэ иимэ адресаар ябуулха гэбэл:

г. Кяхта, ул. Пролетарская № 16 Культпросветшкола.

Абалгын экзаменууд августын 20-һоо сентябриин 1 хүрэтэр болохо.

Улан-Удын фельдшерско-акушерскэ һургуули

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: физиологи ба анатомиин багша врач *А. Гумниц* анатоми ба физиологи тушаа консультаци хэжэ байна.

1950—1951 онуудай һуралсалай жэлдэ һурагшадые абаха тухай соносхоно

Иимэ отделенинүүд байна гэбэл:

Фельдшерско-акушерскэ (4 жэлэй).

Медсестринскэ (2 жэлэй).

Долоон жэлэй һургуули дүүргэһэн, 14-һөө 30 хүрэтэр наһанай гражданинууд абтаха.

Һургуулида орогшод долоон жэлэй һургуулиин хэмжээгээр абалгын экзаменуудые ород хэлээр (бэшэгээр ба үгөөр), математикаар (бэшэгээр ба үгөөр), СССР-эй Конституцяар бариха байна.

Долоон жэлэй һургуули дүүргэһэн отличнигууд ба 10 класс дүүргэгшэд шалгалтагүйгөөр абтаха.

Орогшод иимэ документнүүдые мэдүүлгэдэ хабсарган эльгээхэ шухала гэбэл: һургуули дүүргэһэн тухай гэршэлгэ, түрэһэн саг тухай гэршэлгэ, бэеын элүүрэй байдал тухай справка, 3 х 4 см. хэмжээтэй 2 фотокарточка.

Мэдүүлгэнүүд июниин 1-һээ абтаха болоно.

Абалгын экзаменууд августын 10-һаа эхилхэ байна.

Һургуулида орогшод хамтын байраар хангагдаха.

Жэлэй турша дотор «4» ба «5» гэһэн тэмдэгүүдые абаһан һурагшад гүрэнэй стипенди абаха болоно.

Мэдүүлгэ ба документнүүдые директорэй нэрэ дээрэ иимэ адресаар ябуулха гэбэл: *г. Улан-Удэ ул. Ленина, 29.*

Һурахаар ерэгшэд Улан-Удэдэ байха пропуск абаха хэрэгтэй.

1950 оной сентябриин 1-һээ заняти эхилхэ.

Иркутска хүдөө ажахын институт

Доро дурсагдаһан факультедүүдтэ студентнүүдые абаха тухай соносхоно

1. Агрономическа,
2. Плодоовощно,
3. Зоотехническэ (агнуури эрхилхэ отделенитэй),
4. Хүдөө ажахые механизацилгын.

Заочно һуралсалай иимэ факультедүүдтэ тэрэшэлэн абана:

1. Агрономическа,
2. Зоотехническэ,
3. Хүдөө ажахые механизацилгын.

СССР-эй бүхы лээдэ һуралсалай заведенинүүдтэ абадаг юрэнхы журамаар тус институтда студентнүүдые абаха.

Институтда абтаһан бүхы студентнүүд стипендеэр хангагдаха.

Шэлэжэ абаһан мэргэжэлээ заажа, бодото документнүүдые хабсарган мэдүүлгэнүүдые иимэ адресаар эльгээхэ:

г. Иркутск, Тимирязева 53, Сельхозинститут, приемная комиссия.

КЯХТЫН ХҮДӨӨ АЖАХЫН ТЕХНИКУМ

1950—51 онуудай һуралсалай жэлдэ гидромелиоративна ба газар эсхэмжэлгын отделенинүүдтэ һурагшадые абахань

Һуралсалай болзор 4 жэл.

Бүхы техникумүүдтэ абаха журамаар студентнүүд абтаха.

Техникумдэ абтагшад 140-һөө 200 түхэриг хүрэтэр стипендеэр хангагдаха ба отличнигуудта 25 проц. дээгүүр стипенди түлэгдэхэ болоно.

Техникумдэ хамтын байра ба столово бии.

Һурахаар ерэгшэд Кяхта город орохо пропусктой байха ёһотой.

г. Кяхта БМАССР, Сельхозтехникум гэһэн адресаар мэдүүлгэ ба документнүүдые эльгээхэ.

Дирекци.

СССР-эй МВД-гэй тусхай главна Управлениин
АЛДАНСКА ГОРНО ТЕХНИКУМ

1950—51 онуудай һуралсалай жэлдэ һурагшадые иимэ отделенинүүдтэ абаха гэбэл:

1. Горно-эксплоатационно,
2. Геолого-разведочнэ.
3. Горно-электромеханическа.

Һуралсалай болзор 3 жэл 10 һара.

7 классһаа доошо бэшэ һургуулитай, 14-һөө 30 хүрэтэр наһанай СССР-эй гражданинууд техникумдэ абтаха. Абалгын экзаменууд математика, ород хэлэ ба СССР-эй Конституцяар үнгэргэгдэхэ болоно. 7, 8, 9 классуудые дүүргэһэн отличнигууд 1-дэхи курсда экзаменгүйгөөр абтаха.

10 класс дүүргэһэн хүнүүд 2-дохи курсда абтаха. Техникумэй бүхы һурагшад һуралсалай шанар ба курсһаа дулдыдан, 285 түхэригһөө 485 түхэриг хүрэтэр стипендеэр хангагдаха ба түлбэригүйгөөр һураха байна. Городой газаа тээһээ ерэгшэд хамтын байра ба дэбисхэрэй хэрэгсэлнүүдээр хангагдаха байна.

Техникумдэ орогшод хадаа Большой Невер станци хүрэтэр түмэр харгыгаар, тэндэһээ Алдан хүрэтэр автомашинаар ябаха болоно. Замай гаргаша түлэгдэхэгүй.

Мэдүүлгэнүүд августын 1 хүрэтэр абтаха. Мэдүүлгэ соогоо ямар отделенидэ һураха хүсэлтэй байһан тухайгаа заажа, директорэй нэрэ дээрэ эльгээхэ ба мэдүүлгэдээ иимэ документнүүдые хабсаргаха гэбэл: һургуули дүүргэһэн тухай гэршэлгэ, түрэһэн саг тухай гэршэлгэ, тодорхой автобиографи, 3 фотокарточка, бэеын элүүрэй байдал тухай справка.

Абалгын экзаменууд энэ оной августын 10-һаа 25 хүрэтэр. Заняти сентябриин 1-һээ эхилхэ.

Техникумэй адресань: *ЯАССР, г. Алдан, ул. Октябрьская 29.*

Дирекци.

Иркутска гүрэнэй медицинскэ стоматологическа институт

студентнүүдые абаха тухай соносхоно

Врач-стоматологой профиль.

Институтда һураха болзор—5 жэл.

Институт хадаа врачуудые—эмнэлгын профилактическа стоматологиин специалистнуудые ба нюур болон үргэнэй хирургиин, нюурай пластическа хирургиин талаар, тэрэшэлэн нюур ба үргэндэ простой болон орёо хүндэ протез хэхэ талаар специалистнуудые бэлэдхэхэ байна.

Гүйсэд дунда һургуулитай, 17-һоо 35 хүрэтэр наһанай гражданинууд эрэ эмын илгаагүйгөөр институтда абтаха.

Дунда һургуулиие алтан гү, али мүнгэн медальтайгаар дүүргэгшэд, тэрэшэлэн фельдшерско-акушерскэ һургуулинуудые 1-дэхи шатын дипломтойгоор (онсо илгарһан диплом) дүүргэгшэд институтда экзаменгүйгөөр абтаха.

Городой газаа тээһээ ерэгшэд хамтын байраар хангагдаха.

Мэдүүлгэнүүд августын 1 хүрэтэр абтаха болоно.

Экзаменууд августын 1-һээ 20 хүрэтэр болохо байна.

Мэдүүлгые институдай директорэй нэрэ дээрэ эльгээжэ, иимэ зүйлнүүдые мэдүүлгэдэ хабсаргаха гэбэл:

Тодорхой автобиографи, һуралсалай дунда заведени дүүргэһэн тухай аттестат, 3 фотокарточка, сэрэгэй албанда хамаарал тухай справка (сэрэгэй алба хэхэ уялгата нюурнууд), паспортые өөрөө харуулха.

Документнүүдые өөрөө барюулха гү, али заказной почтоор иимэ адресаар эльгээхэ гэбэл:

г. Иркутск, ул. 2 Красноармейская, № 4, Мед. Стоматологический институт, учебная часть.

Эндэ үдэрэй 10 часһаа 5 час хүрэтэр хандажа мэдэхэдэ болохо (амаралтын үдэрнүүдһээ бэшэндэ).

Дирекци.

ИРКУТСКА ФИНАНСОВА ТЕХНИКУМ

Иимэ специалистнуудаар һурагшадые абахань гэбэл:

үрэнэй доходууд тушаа финансист,

Налогууд тушаа финансист,

Гүрэнэй страховани тушаа финансист.

Һуралсалай болзор гурбан жэл.

Бүхы техникумүүдтэ абаха юрэнхы журамаар студентнүүд абтаха. Городой газаа тээһээ ерэгшэд хамтын байра ба дэбисхэрэй хэрэгсэлнүүдээр хангагдаха. Справкануудые өөһэдөө асаржа үзүүлхэ гү, али почтоор эльгээхэдэ болохо.

Техникумэй адрес: *г. Иркутск, Тимирязева 31, телефон 3—28.*

РЕДАКЦИИН АДРЕС: Улан-Удэ ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Унэн). ТЕЛЕФОНУУД: отв. редактора—23; АТС—1-80, зам. отв. редактора—7-85; отв. секретаря 3-23; отделов партийной и комсомольской жизни культуры и быта—4-52; пропаганды и агитации—7-85; сельского хозяйства промышленности и транспорта—6-84; переводов—3-23 писем трудящихся и информации—6-84 (2 зв.); об'явлений 2-64 (2 зв.); Для междугородных переговоров—16.

Н—02312. Типография Управления полиграфии, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000